RNI No. MAHBIL /2009/37831

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग चार–ब

वर्ष ३, अंक ४४(६)] सोमवार, एप्रिल २४, २०१७/वैशाख ४, शके १९३९ [पृष्ठे ३२, किंमत : रुपये ९.००

असाधारण क्रमांक १०५

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र शासनाने महाराष्ट्र अधिनियमांन्वये तयार केलेले
(भाग एक, एक-अ आणि एक-ल यांमध्ये प्रसिद्ध केलेले नियम व आदेश यांव्यतिरिक्त) नियम व आदेश

उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरू चौक, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
दिनांक २४ एप्रिल २०१७.

अधिसूचना

महाराष्ट्र विना अनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (प्रवेश व शुल्क यांचे विनियमन) अधिनियम, २०१५.

क्रमांक. टीईएम-२०१६/प्र.क्र-४७३/१६(भाग-४)/तांशि-४.—महाराष्ट्र विना अनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (प्रवेश व शुल्क यांचे विनियमन) अधिनियम, २०१५ (२०१५ चा महाराष्ट्र अधिनियम २८)च्या कलम २३ द्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून, शासन अधिसूचना उच्च व तंत्र शिक्षण, क्रमांक.टीईएम-२०१५/सीआर ५३६/टीई - ४, दिनांक ११ मार्च २०१६ अधिक्रमित करून महाराष्ट्र शासन, याद्वारे पूर्ण वेळ व्यावसायिक पदव्युत्तर पदवी तांत्रिक पाठयक्रमांचे प्रथम वर्ष व थेट द्वितीय वर्ष (अभियांत्रिकी व तंत्रज्ञान, औषधनिर्माणशास्त्र,वास्तुशास्त्र, हॉटेल व्यवस्थापन व खाद्यपेय व्यवस्था तंत्रज्ञान, व्यवस्थापनशास्त्र, संगणक उपयोजन (Computer Application), द्यावयाचे प्रवेश विनियमित करण्यासाठी पुढील नियम करीत आहेत :—

१. **संक्षिप्त नाव व प्रारंभ,—**(१) या नियमांना, महाराष्ट्र विना अनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (पूर्ण वेळ व्यावसायिक पदव्युत्तर पदवी तांत्रिक पाठयक्रमांच्या प्रवेशाचे विनियमन), नियम, २०१७ असे म्हणावे.

(२) ते दिनांक २४ एप्रिल, २०१७ पासून अंमलात येतील.

२. **व्याख्या.—**(१) या नियमांमध्ये, संदर्भानुसार दुसरा अर्थ अपेक्षित नसेल तर,—

(क) "अधिनियम" याचा अर्थ, महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (प्रवेश व शुल्क यांचे विनियमन) अधिनियम, २०१५ (सन २०१५ चा महा. २८), असा आहे ;

(ख) "प्रवेश उपस्थिती केंद्र" याचा अर्थ, जेथे उमेदवार प्रवेशाबाबतची कागदपत्रे सादर करून आणि शुल्काचा भरणा करून प्रवेश निश्चित करण्यासाठी उपस्थित राहील असे केंद्र, असा आहे ;

(ग) "अखिल भारतीय जागा" याचा अर्थ, पात्र भारतीय उमेदवारास उपलब्ध होणाऱ्या जागा, असा आहे ;

(घ) "आवेदनपत्राचा नमुना" याचा अर्थ, उमेदवाराने प्रवेशाकरिता ऑनलाईन पद्धतीने भरावयाचा विहित नमुना, असा आहे ;

(ड) "स्वायत्त संस्था" याचा अर्थ, ज्या संस्थेला विद्यापीठ अनुदान आयोगाकडून स्वायत्तता प्रदान करण्यात आलेली आहे अशी संस्था, असा आहे ;

(च) "केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेच्या (कॅप) जागा" याचा अर्थ, सक्षम प्राधिकाऱ्याकडून केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेमार्फत (कॅप) ज्या जागांवर प्रवेश देण्यात येतात अशा जागा, असा आहे ;

(छ) "पाठ्यक्रम" याचा अर्थ, अभियांत्रिकी व तंत्रज्ञान, औषधनिर्माणशास्त्र, वास्तुशास्त्र, हॉटेल व्यवस्थापन व खाद्यपेय व्यवस्था तंत्रज्ञान, व्यवस्थापनशास्त्र, संगणक उपयोजन (Computer Application) यामधील पूर्ण वेळ पदव्युत्तर पदवी तांत्रिक पाठयक्रम, असा आहे;

(ज) "विभाग" याचा अर्थ उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, महाराष्ट्र शासन, असा आहे ;

(ज) "पात्र उमेदवार" याचा अर्थ, अधिनियमाच्या कलम ३ च्या पोट कलम १ नुसार शासनाने वेळोवेळी अधिसूचित केल्यानुसार विविध पाठ्यक्रमाच्या प्रवेशासाठीची पात्रता धारण करणारा उमेदवार, असा आहे ;

(झ) "सुविधा केंद्र" याचा अर्थ, जेथे आवेदनपत्रासंबंधातील सामग्रीची विक्री,ऑनलाईन पद्धतीने अर्ज भरणे, कागदपत्रांची पडताळणी व तक्रारींचे निवारण करणे यांसारख्या सेवा पुरविल्या जातात, असे केंद्र, असा आहे ;

(त्र) "मूळ विद्यापीठ" याचा अर्थ, या नियमाच्या नियम ५(१) मध्ये विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे विद्यापीठक्षेत्र, असा आहे ;

(ट) "एचएससी" याचा अर्थ, महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाद्वारे घेण्यात येणारी उच्च माध्यमिक शाळा प्रमाणपत्र (इयत्ता १२वी) परीक्षा अथवा मान्यताप्राप्त मंडळाकडून देण्यात येणारे, त्यास समतुल्य असे प्रमाणपत्र, असा आहे ;

(ठ) "संस्थास्तरीय कोटा" याचा अर्थ,शासनाने व समुचित प्राधिकरणाने वेळोवेळी जाहीर केल्यानुसार पात्र उमेदवारांच्या प्रवेशासाठी संस्थास्तरावर उपलब्ध असणाऱ्या जागा, असा आहे ;

(ड) "परस्पर गुणवत्ता" याचा अर्थ, उमेदवारांच्या विविध वर्गांच्या प्रवर्गाच्या संबंधात सक्षम प्राधिकारी यांनी जाहीर केलेला गुणानुक्रम, असा आहे ;

(ढ) "अल्पसंख्याकांसाठी जागा" याचा अर्थ, ती संस्था ज्या अल्पसंख्याक समाजाकरिता आहे अशा, राज्यातील अल्पसंख्याक समाजातील विद्यार्थ्यांकरिता राखून ठेवलेल्या जागा, असा आहे ;

(ण) "बिगर स्वायत्त संस्था" याचा अर्थ, ज्या संस्था स्वायत्त संस्था नाहीत अशा संस्था, असा आहे ;

(त) "मूळ विद्यापीठ क्षेत्राबाहेरील (ओएचयू)" याचा अर्थ, मूळ विद्यापीठ क्षेत्राबाहेरील क्षेत्र , असा आहे ;

(थ) "भारताचे समुद्रपार नागरिकत्व" याचा अर्थ, सरकारने नागरिकत्व अधिनियम , १९५५ च्या कलम ७(क) अन्वये घोषित केलेला भारताचा (समुद्रपार) नागरिक म्हणून नोंदणी केलेला उमेदवार / व्यक्ती, असा आहे आणि त्यामध्ये भारतीय वंशाच्या व्यक्तींचा समावेश होतो ;

स्पष्टीकरण.— या खंडाच्या प्रयोजनार्थ, सर्व विद्यमान भारतीय वंशाच्या व्यक्तीं ज्यांनी गृह मंत्रालय भारत सरकारच्या अधिसूचना क्र. २६०११/०४/९८/एफ (एक) दिनांक १९ ऑगस्ट २००२ अनुसार नोंदणी केलेली असून त्या कार्डधारक आहेत व त्यांना आता गृह मंत्रालय भारत सरकारच्या अधिसूचना क्र. २५०२४/९/२०१४/एफ (एक) दिनांक ९ जानेवारी २०१५ अनुसार भारताचे कार्डधारक समुद्रपार नागरिक समजण्यात येईल ;

(द) "अर्हता परीक्षा" याचा अर्थ, ज्या परीक्षेच्या आधारे एखादा उमेदवार प्रवेशाकरिता पात्र होतो अशी परीक्षा किंवा तिला समतुल्य असलेली परीक्षा, असा आहे;

(ध) "प्रायोजित उमेदवार" याचा अर्थ ज्या उमेदवारास एखादी नोंदणीकृत भागीदारी संस्था /कंपनी / उद्योग/ शैक्षणिक आणि/किंवा संशोधन संस्था / किंवा शासनाची स्वायत्त संस्था किंवा शासनाचा विभाग अशा ठिकाणचा अर्हता पदवी परीक्षेचा निकाल घोषित झाल्याच्या तारखेनंतर ते अर्ज स्वीकृतीच्या अंतिम दिनांकापर्यंत कमीत कमी दोन वर्षाचा, ज्या क्षेत्रामध्ये प्रवेश मागण्यात येत असेल त्या संबंधित क्षेत्रातील , पूर्ण वेळ कामाचा अनुभव असेल, असा उमेदवार, असा आहे;

(न) "एसएससी" याचा अर्थ, महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाद्वारे घेण्यात येणारी माध्यमिक शाळा प्रमाणपत्र (इयत्ता १० वी) परीक्षा किंवा मान्यताप्राप्त मंडळाकडून देण्यात येणारे त्यास समतुल्य असे प्रमाणपत्र, असा आहे;

(प) "अधिसंख्य जागा" याचा अर्थ, समुचित प्राधिकरणाने आणि शासनाने मान्यता दिलेल्या, मंजूर प्रवेशक्षमतेहून अधिक असतील अशा जागा, असा आहे.

(२) या नियमांमध्ये वापरलेल्या परंतु व्याख्या न केलेल्या शब्दांना व शब्द्प्रयोगाना अधिनियमामध्ये अनुक्रमे जो अर्थ नेमून दिलेला असेल तोच अर्थ असेल.

३. आवेदनपत्र मागविणे,—(१) सक्षम प्राधिकारी,शैक्षणिक वर्षातील ज्या व्यावसायिक पाठ्यक्रमाच्या प्रवेशासाठी राज्य सामायिक प्रवेश परीक्षा (सीईटी) किंवा इतर प्रवेश परीक्षा आवश्यक आहे, अशा पाठ्यक्रमाच्या प्रवेशासाठी सीईटी आणि/किंवा केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेमध्ये सहभागी होण्यासाठी पात्र उमेदवाराकडून ऑनलाईन पद्धतीने अर्ज मागवतील.

(२) सक्षम प्राधिकारी, शैक्षणिक वर्षातील ज्या व्यावसायिक पाठ्यक्रमाच्या प्रवेशासाठी अधिनियमातील तरतुदीनुसार सामायिक प्रवेश परीक्षेमधून सूट देण्यात आलेली आहे, अशा पदव्युत्तर पदवी तांत्रिक पाठ्यक्रमाच्या केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेमध्ये सहभागी होण्यासाठी पात्र उमेदवाराकडून ऑनलाईन पद्धतीने अर्ज मागवतील.

(३) सक्षम प्राधिकारी शैक्षणिक वर्षातील ज्या व्यावसायिक पाठ्यक्रमाच्या प्रवेशासाठी केंद्रीय अधिनियमातील नियम व विनियमातील तरतुदीनुसार समुचित प्राधिकरणाने घेतलेली परीक्षा लागू केली असेल, अशा तांत्रिक पाठ्यक्रमाच्या केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेमध्ये सहभागी होण्यासाठी पात्र उमेदवाराकडून ऑनलाईन पद्धतीने अर्ज मागवतील.

(४) व्यावसायिक पाठ्यक्रमाकरिता उपलब्ध जागांवर उमेदवारांच्या प्रवेशासाठी खालीलप्रमाणे कार्यपद्धती असेल,—

(क) या नियमाच्या नियम ७(१), ७(२), ७(३) आणि ७(५)(ख) मध्ये नमूद केलेली उमेदवारी असणारे उमेदवार सक्षम प्राधिकरणाकडे केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेतून प्रवेश मिळावा यासाठी आवेदनपत्र सादर करतील ;

(ख) या नियमांच्या नियम ७(४) व ७ (५)(क) मध्ये नमूद केलेली उमेदवारी असणारे उमेदवार प्रथम सक्षम प्राधिकरणाकडे कागद पत्रांची तपासणी करण्यासाठी व नियम १३ मध्ये विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे अशा उमेदवारांना परस्पर गुणवत्तेच्या आधारे प्रवेश देणे संस्थाना शक्य व्हावे म्हणून आवेदनपत्र सादर करतील व त्यानंतर संबंधित संस्थेकडे आवेदनपत्र सादर करतील ;

(५) उमेदवाराने आवेदनपत्राचा नमुना भरतेवेळी लागू असतील त्याप्रमाणे आवश्यक प्रमाणपत्रे संबंधित सक्षम प्राधिकाऱ्याने विहित केलेल्या आवश्यक प्रपत्रात सादर करावीत.

४. सीईटी व केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेच्या संदर्भात परीक्षेचे माध्यम, पद्धती, अभ्यासक्रम, व वेळापत्रक इत्यादी जाहीर करणे,— (१) सक्षम प्राधिकरण राज्य सामायिक प्रवेश परीक्षेसंबंधी (सीईटी) पुढील माहिती घोषित करील :—

(क) परीक्षेचे माध्यम ;

(ख) प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप ;

(ग) परीक्षा घेण्याची पद्धत ;

(घ) परीक्षेचे वेळापत्रक ;

(ड) प्रवेशपत्र वितरण ;

(च) परीक्षेचा निकाल जाहीर करणे ;

(छ) केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेचे (कॅप) वेळापत्रक, इत्यादी.

(२) याशिवाय सक्षम प्राधिकरण संचालक, तंत्र शिक्षण यांचेशी विचार विनिमय करून सीईटी परीक्षेचा अभ्यासक्रम व इतर माहिती घोषित करील.

(३) संबंधित संचालनालाय "माहिती पुस्तक" प्रसिद्ध करेल.

५. उमेदवारीचे प्रकार,— (१) महाराष्ट्र राज्य उमेदवारी,—

प्रकार (१)	पात्रतेचे निकष (२)	मूळ विद्यापीठ (३)
ए	(एक) महाराष्ट्र राज्यातील मान्यताप्राप्त संस्थेमधून एचएससी किंवा अभियांत्रिकी व तंत्रज्ञान पदविका किंवा औषधनिर्माणशास्त्र पदविका आणि अर्हता परीक्षा उत्तीर्ण झालेला उमेदवार आणि (दोन) जो महाराष्ट्र राज्याचा एकतर अधिवासी आहे आणि/किंवा महाराष्ट्र राज्यात जन्मलेला आहे, असा उमेदवार.	अर्हता परीक्षा उत्तीर्ण झाल्याचे ठिकाण ज्या विद्यापीठाच्या अधिकार क्षेत्रांतर्गत येत असेल ते विद्यापीठ.
बी	जो उमेदवार वरील प्रकार-ए मधील निकषाची पूर्तता करीत नसेल, परंतु तो किंवा त्याचे वडील किंवा आई महाराष्ट्र राज्याचे अधिवासी असून त्यांच्याकडे अधिवास प्रमाणपत्र आहे, असा उमेदवार.	अधिवास प्रमाणपत्र देणाऱ्या प्राधिकरणाचे ठिकाण ज्या विद्यापीठाच्या अधिकार क्षेत्रांतर्गत येत असेल ते विद्यापीठ.
सी.	जो उमेदवार वरील प्रकार-ए व प्रकार-बी मधील निकषाची पूर्तता करीत नसेल, परंतु ज्या उमेदवाराचे वडील किंवा आई केंद्रशासनाचे किंवा केंद्रशासनाच्या उपक्रमातील कर्मचारी आहेत व ज्यांची नियुक्ती महाराष्ट्र राज्यात झालेली आहे व केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेस आवेदनपत्र सादर करण्याच्या शेवटच्या तारखेच्या आधी ते महाराष्ट्र राज्यात कामावर रुजू झालेले आहेत, असा उमेदवार.	उमेदवाराच्या वडिलांच्या किंवा आईच्या पदस्थापनेचे ठिकाण ज्या संबंधित विद्यापीठाच्या अधिकार क्षेत्रात येत असेल ते विद्यापीठ.
डी	जो उमेदवार वरील प्रकार-ए, प्रकार-बी, व प्रकार-सी मधील निकषाची पूर्तता करीत नसेल, परंतु ज्या उमेदवाराचे वडील किंवा आई महाराष्ट्र शासनाचे किंवा महाराष्ट्र शासनाच्या उपक्रमाचे कर्मचारी किंवा निवृत्त कर्मचारी आहेत, असा उमेदवार.	उमेदवाराच्या वडिलांच्या किंवा आईच्या पदस्थापनेचे किंवा निवृत्तीनंतर स्थायिक झाल्याचे ठिकाण किंवा जर महाराष्ट्राबाहेर प्रतिनियुक्ती करण्यात आली असेल तर अंतिम पदस्थापनेचे ठिकाण ज्या विद्यापीठाच्या अधिकार क्षेत्रात येत असेल ते विद्यापीठ.
"ई"	जे उमेदवार एचएससी किंवा अभियांत्रिकी व तंत्रज्ञान किंवा औषध-निर्माणशास्त्र यामधील पदविका उत्तीर्ण आहेत तसेच महाराष्ट्र-कर्नाटक वादग्रस्त सीमाक्षेत्रातील किंवा महाराष्ट्रातील मान्यताप्राप्त संस्थेची अर्हता परीक्षादेखील उत्तीर्ण असतील आणि जे महाराष्ट्र-कर्नाटक वादग्रस्त सीमाक्षेत्रातील रहिवासी आहेत व ज्यांची मातृभाषा मराठी आहे, असा उमेदवार,	उमेदवाराचा मूळ विद्यापीठा बाहेरील किंवा राज्यस्तरावरील जागांसाठी विचार करण्यात येईल.

(२) अखिल भारतीय उमेदवारी,—भारतीय नागरिकत्व असणारे उमेदवार, या प्रवर्गाखाली पात्र आहेत.

(३) अल्पसंख्याक उमेदवारी,—राज्यांतर्गत असलेल्या आणि शासनाने अधिसूचित केलेल्या एखाद्या विशिष्ट भाषिक किंवा धार्मिक अल्पसंख्याक समाजातील, महाराष्ट्राचे अधिवासी असलेले उमेदवार या प्रवर्गाखाली पात्र आहेत.

(४) अनिवासी भारतीय उमेदवारी,—अधिनियमाच्या कलम २ खंड (ढ) मध्ये दिलेल्या व्याख्येतील अटींची पूर्तता करणारे, उमेदवार या प्रवर्गाखाली पात्र आहेत.

(५) विदेशी विद्यार्थी किंवा भारताचे समुद्रपार नागरिकत्व असलेले किंवा भारतीय वंशाची व्यक्ती असलेले उमेदवार.— अधिनियमाच्या कलम २ च्या खंड (झ) मध्ये व्याख्या केल्याप्रमाणे विदेशी विद्यार्थी उमेदवार, नियम २ च्या खंड (थ) मध्ये व्याख्या करण्यात आलेले भारताचे समुद्रपार नागरिकत्व असलेले उमेदवार व अधिनियमाच्या कलम २ च्या खंड (ण) मध्ये व्याख्या केल्याप्रमाणे भारतीय वंशाची व्यक्ती असलेले उमेदवार, या प्रवर्गाखाली पात्र आहेत.

(६) जम्मू व काश्मीर स्थलांतरितांसाठी उमेदवारी.—(क) आतंकवादी कारवायांमुळे १९९० पासून जम्मू व काश्मीरमधून भारताच्या कोणत्याही भागात किंवा जम्मू व काश्मीरच्या असुरक्षित सीमाक्षेत्रातून, जम्मू व काश्मीरमधील त्यामानाने सुरक्षित ठिकाणी विस्थापित झालेले आहेत अशा नागरिकांची मुले ; किंवा

(ख) भारतीय प्रशासकीय सेवा (भाप्रसे) किंवा भारतीय पोलीस सेवा (भापोसे) किंवा भारतीय विदेश सेवा (भाविसे) यामधील अधिकाऱ्यांची मुले आणि आतंकवादी कारवायांचा बिमोड करण्यासाठी जम्मू व काश्मीरमध्ये बदली झालेल्या, तसेच केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेसाठी आवेदनपत्र सादर करण्याच्या अंतिम दिनांकास किंवा त्यापूर्वी कामावर रुजू झालेल्या लष्करी व निमलष्करी दलातील कर्मचाऱ्यांची मुले; किंवा

(ग) आतंकवादाचा सामना करण्यासाठी कार्यरत जम्मू व काश्मीरमध्ये पोलीस दलातील कर्मचाऱ्यांची व अधिकाऱ्यांची मुले,

या प्रवर्गाखाली पात्र असतील.

६. विविध पाठ्यक्रमांकरिता मंजूर प्रवेशक्षमता व अधिसंख्य जागा.—(१)जे प्राधिकरण संबंधित पाठ्यक्रमांना मान्यता देण्याकरिता सक्षम आहे त्या प्राधिकरणाने दिलेल्या मान्यतेनुसार आणि संबंधित संलग्न विद्यापीठाने दिलेल्या संलग्नतेनुसार प्रथम वर्ष पदव्युत्तर पदवी पाठ्यक्रमाची आणि थेट द्वितीय वर्ष (आनुषंगिक प्रवेश) स्वतंत्र तुकडी पदव्युत्तर पदवी पाठ्यक्रमांची मंजूर प्रवेशक्षमता असेल. थेट द्वितीय वर्ष (आनुषंगिक प्रवेश) प्रवेशासाठी उपलब्ध जागांची गणना **अनुसूची-दोन** मध्ये दिल्याप्रमाणे करण्यात येईल.

(२) खाजगी व्यायसायिक शैक्षणिक संस्थामध्ये मंजूर प्रवेशक्षमतेपेक्षा अधिक असलेल्या आणि समुचित प्राधिकरणाने वेळोवेळी मान्यता दिल्यानुसार अधिसंख्य जागा प्रवेशासाठी उपलब्ध असतील.

७. जागावाटप.— विविध प्रवर्गातील उमेदवारांकरिता मूळ विद्यापीठातील, मूळ विद्यापीठाबाहेरील आणि राज्यस्तरीय जागांच्या वाटपाची टक्केवारी ही शासन धोरणानुसार, विविध पदव्युत्तर पदवी पाठ्यक्रमांच्या प्रथमवर्षासाठी **अनुसूची-एक** मध्ये, आणि थेट दुसऱ्या वर्षासाठी **अनुसूची-दोन** मध्ये दिल्यानुसार असेल ;

(१) महाराष्ट्र राज्य उमेदवारीसाठी जागा.—या नियमाच्या नियम ५(१) मध्ये विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे महाराष्ट्र राज्य उमेदवारी असलेले उमेदवार हे या जागांसाठी पात्र असतील.

(२) अखिल भारतीय उमेदवारीसाठी जागा.—या नियमाच्या नियम ५(२) मध्ये विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे उमेदवारी असलेले उमेदवार हे या जागांसाठी पात्र असतील.

(३) अल्पसंख्याक कोट्यातील जागा.—या नियमाच्या नियम ५(३) मध्ये नमूद केलेली उमेदवारी असणारे उमेदवार **अनुसूची-एक** व **अनुसूची-दोन** मध्ये विनिर्दिष्ट केल्यानुसार उपलब्ध जागांसाठी पात्र असतील. या जागा अधिनियमाच्या कलम ६ च्या पोट-कलम (२) मधील तरतुदीनुसार भरण्यात येतील;

(४) संस्थास्तरावरील कोट्यातील जागा.—संस्थेला, पात्र उमेदवारांना संस्थास्तरावर **अनुसूची-एक** व **अनुसूची-दोन** मध्ये विनिर्दिष्ट केल्यानुसार उपलब्ध जागांवर प्रवेश देता येतील, हे प्रवेश खालील अटींच्या अधीन राहून देण्यात येतील,—

(एक) या नियमाच्या नियम ५(१), ५(२), ५(३), ५(४) आणि ५(६) मध्ये नमूद करण्यात आलेली उमेदवारी असणारे उमेदवार या कोट्यातील जागांवर प्रवेशासाठी पात्र असतील ;

(दोन) जास्तीतजास्त ५ टक्के जागा, समुचित प्राधिकरणाची मान्यता असल्यास अनिवासी भारतीय उमेदवारामधून संस्थास्तरावर भरता येतील ;

(तीन) अनिवासी भारतीय उमेदवारासाठी राखीव असलेल्या जागा रिक्त राहिल्यास अशा रिक्त जागा संस्थेस अखिल भारतीय उमेदवारी असणाऱ्या पात्र उमेदवारामधून भरता येतील.

परंतु या रिक्त जागा भरताना महाराष्ट्र राज्य उमेदवारी असणाऱ्या उमेदवारांना परस्पर गुणवत्तेच्या आधारे प्राधान्य देण्यात येईल.

(५) अधिसंख्य जागा.——(क) भारताचे समुद्रपार नागरिकत्व असलेल्या / भारतीय वंशाच्या व्यक्ती, विदेशी विद्यार्थी, आणि आखाती देशातील भारतीय कामगारांची मुले,—

(एक) या नियमाच्या नियम ५(५) मध्ये दिल्यानुसार उमेदवारी असणारे आणि आखाती देशातील भारतीय कामगारांची मुले या अधिसंख्य जागासाठी पात्र असतील ;

(दोन) या जागा मंजूर प्रवेश क्षमतेच्या कमाल १५ टक्के किंवा समुचित प्राधिकरणाने वेळोवेळी विहित केल्यानुसार असतील. या १५ टक्के जागांपैकी एक तृतीयांश जागा आखाती देशातील भारतीय कामगारांच्या मुलांसाठी राखीव असतील व दोन तृतीयांश जागा भारताचे समुद्रपार नागरिकत्व असलेले/ भारतीय वंशाच्या व्यक्ती / विदेशी विद्यार्थी असलेल्या उमेदवारासाठी, राखीव असतील ;

(तीन) या जागा, संस्था, या नियमांच्या नियम ८ मध्ये दिलेल्या कार्यपद्धतीचा अवलंब करून उमेदवारांच्या परस्पर गुणवत्तेच्या आधारे भरतील.

(ख) जम्मू काश्मीरमधून विस्थापित उमेदवारी असणारे उमेदवार,—

(एक) या नियमाच्या नियम ५(६) मध्ये नमूद करण्यात आलेली उमेदवारी असणारे उमेदवार या जागासाठी पात्र असतील ;

(दोन) या कोट्यातील जागांची संख्या शासनाच्या धोरणानुसार असेल ;

(तीन) या जागा सक्षम प्राधिकारी भरेल.

८. गुणवत्ता यादी तयार करणे.—(१) गुणानुक्रम देणे.— ज्या उमेदवाराने केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेमार्फत प्रवेश मिळण्यासाठी आवेदनपत्र सादर करण्याकरिता विनिर्दिष्ट केलेल्या अंतिम दिनांकास किंवा त्या दिनांकापूर्वी आवेदनपत्र सादर केले आहे, अशा सर्व पात्र उमेदवारांना गुणानुक्रम देण्यात येईल. गुणवत्ता यादी सामायिक प्रवेश परीक्षेतील प्राप्तांकाच्या किंवा गुणांच्या आधारे किंवा अर्हता परीक्षेतील गुणांच्या आधारे किंवा या नियमाच्या पोट-नियम (३) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या निकषानुसार तयार करण्यात येईल.

(२) पडताळणीमुळे गुणांमध्ये होणारा बदल.— गुणांची पडताळणी केल्यामुळे अर्हता परीक्षेमधील गुणांमध्ये फेरबदल झाले असतील आणि संबंधित सक्षम प्राधिकाऱ्याने किंवा मंडळाने ते गुण यथोचितरित्या प्रमाणित केलेले असतील तर, ते गुण, केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेमार्फत प्रवेशासाठीच्या सक्षम प्राधिकाऱ्याला किंवा त्याच्या पदनिर्देशित प्रतिनिधींना तात्काळ कळविण्यात येतील. तथापि, अशा बदलामुळे होणारा परिणाम, केवळ प्रवेशाच्या नंतरच्या फेरीसाठी (फेऱ्यांसाठी) विचारात घेण्यात येईल.

(३) विविध पाठ्यक्रमाच्या प्रवेशासाठी गुणानुक्रम देणे.— (क) प्रथम वर्ष, अभियांत्रिकी व तंत्रज्ञान, औषधनिर्माणशास्त्र, व्यवस्थापनशास्त्र, वास्तुशास्त्र, हॉटेल व्यवस्थापन व खाद्यपेय व्यवस्था तंत्रज्ञान, प्रथम किंवा थेट द्वितीय वर्ष, संगणक उपयोजन,—

(एक) या नियमाच्या नियम ५(१), ५(२), ५(३) व ५(६) अनुसार उमेदवारी असणाऱ्या उमेदवारांची गुणवत्ता यादी ही, सक्षम प्राधिकाऱ्याने घेतलेल्या सीईटीत उमेदवाराला मिळालेल्या गुणांच्या किंवा प्राप्तांकाच्या आधारे किंवा या पाठ्यक्रमांच्या प्रवेशासाठी शासनाने घोषित केल्यानुसार संबंधित समुचित प्राधिकरणाने घेतलेल्या इतर कोणत्याही परीक्षेत मिळालेल्या गुणांच्या किंवा प्राप्तांकाच्या आधारे किंवा अर्हता परीक्षेतील गुणांच्या आधारे तयार करण्यात येईल :

परंतु, सारखेच गुण किंवा प्राप्तांक असल्यास, उमेदवारांमधील सापेक्ष गुणवत्ता पुढील पसंतीक्रमाने व खाली विनिर्दिष्ट केलेल्या पद्धतीने ठरविण्यात येईल,—

(क) एचएससी परीक्षेत गुणांची अधिकतम टक्केवारी ;

(ख) एसएससी परीक्षेत गुणांची अधिकतम टक्केवारी ;

(ग) एसएससी परीक्षेमध्ये विज्ञान या विषयातील अधिकतम गुण ;

(घ) एसएससी परीक्षेमध्ये गणित या विषयातील अधिकतम गुण ;

(ङ) एसएससी परीक्षेमध्ये इंग्रजी या विषयातील अधिकतम गुण.

(दोन) या नियमाच्या नियम ५(४) व ५(५) मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे अनिवासी भारतीय, भारताचे समुद्रपार नागरिकत्व असलेल्या व्यक्ती, भारतीय वंशाच्या व्यक्ती, आखाती देशातील भारतीय कामगारांची मुले आणि विदेशी विद्यार्थी या उमेदवाराची गुणवत्ता यादी ही, अर्हता परीक्षेमध्ये उमेदवारास मिळालेल्या गुणांच्या टक्केवारीच्या आधारे तयार करण्यात येईल.

परंतु, टक्केवारी सारखीच असल्यास, उमेदवारांमधील सापेक्ष गुणवत्ता पुढील पसंतीक्रमाने व खाली विनिर्दिष्ट केलेल्या पद्धतीने ठरविण्यात येईल,—

(क) एचएससी परीक्षेत गुणांची अधिकतम टक्केवारी ;

(ख) एसएससी परीक्षेत गुणांची अधिकतम टक्केवारी ;

(ग) एसएससी परीक्षेमध्ये विज्ञान या विषयातील अधिकतम गुण ;

(घ) एसएससी परीक्षेमध्ये गणित या विषयातील अधिकतम गुण ;

(ङ) एसएससी परीक्षेमध्ये इंग्रजी या विषयातील अधिकतम गुण.

९. केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रिया (कॅप).—(१) विना अनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था अधिनियमाच्या कलम ३ च्या पोट-कलम (३) मध्ये विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेमार्फत (कॅप) उमेदवारांना प्रवेश देतील. केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेचे टप्पे खाली नमूद केल्याप्रमाणे असतील,—

(क) सक्षम प्राधिकाऱ्याने माहिती पुस्तिका प्रदर्शित करणे किंवा प्रसिद्ध करणे ;

(ख) केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेमध्ये भाग घेण्यासाठी उमेदवाराने आवेदनपत्राचा नमुना ऑनलाईन पद्धतीने भरणे ;

(ग) उमेदवाराने सुविधा केंद्रावरून व्यक्तिशः कागदपत्राची पडताळणी करून घेणे ;

(घ) तात्पुरत्या गुणवत्ता याद्या प्रदर्शित करणे किंवा प्रकाशित करणे, तक्रारी, असल्यास, त्या दाखल करून घेणे आणि अंतिम गुणवत्ता याद्या प्रदर्शित किंवा प्रसिद्ध करणे ;

(ङ) केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेच्या पहिल्या फेरीसाठी उपलब्ध असलेल्या प्रवर्गनिहाय जागा (जागांची रचना) प्रदर्शित करणे ;

(च) केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेच्या (कॅप) पहिल्या फेरीपूर्वी पाठ्यक्रम व संस्था यांचा पसंतीक्रम असणारा ऑनलाइन विकल्प नमुना भरणे व त्यास पुष्टी देणे. उमेदवारास सक्षम प्राधिकाऱ्याने विनिर्दिष्ट केल्याप्रमाणे त्यांच्या पसंतीने संस्था व पाठ्यक्रम याबाबतचे शक्य असतील असे जास्तीतजास्त पसंतीक्रम उतरत्या क्रमाने भरता येतील. उमेदवाराने विकल्प अर्जास पुष्टी दिल्यानंतर, तो अर्ज केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेच्या पहिल्या फेरीमध्ये जागा वाटपासाठी विचारात घेण्यात येईल ;

(छ) वाटप केलेली संस्था आणि पाठ्यक्रम दर्शविणारे केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेच्या पहिल्या फेरीतील तात्पुरते जागा वाटप प्रदर्शित करणे ;

(२) केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेदरम्यान (कॅप) जागेचे वाटप झालेले असल्यास, जागा स्वीकारण्यापूर्वी, उमेदवाराला खाली तरतूद केल्याप्रमाणे जागा वाटपाच्या नंतरच्या फेरीसाठी (फेऱ्यांसाठी), शैक्षणिक अध्ययनक्रमाकरिता फ्रीझ, स्लाईड किंवा फ्लोट या विकल्पांची निवड करता येईल.

(क) फ्रीझ : उमेदवार त्यांना देऊ केलेली जागा स्वीकारतील, त्यांना जागा वाटपाच्या पुढील कोणत्याही फेऱ्यांमध्ये सहभागी होण्याची इच्छा असणार नाही, अशा उमेदवारांचा नंतरच्या प्रवेश फेऱ्यांमध्ये विचार केला जाणार नाही ;

(ख) स्लाईड : उमेदवार त्यांना देऊ करण्यात आलेली जागा स्वीकारतील आणि त्याच संस्थेमध्ये वरच्या पसंतीक्रमाच्या शैक्षणिक अध्ययनक्रमात प्रवेश देऊ करण्यात आला तर, तो स्विकारतील असा निर्देश करतील, अशा उमेदवारांचा त्यानंतरच्या प्रवेश फेऱ्यांमध्ये विचार केला जाईल ;

(ग) फ्लोट : उमेदवार त्यांना देऊ करण्यात आलेली जागा स्वीकारतील आणि इतर कोणत्याही संस्थेमध्ये वरच्या पसंतीक्रमाच्या शैक्षणिक अध्ययनक्रमाला प्रवेश देऊ करण्यात आला तर, तो स्वीकारतील असा निर्देश करतील. अन्यथा त्यांनी सध्या स्वीकारलेला शैक्षणिक अध्ययनक्रमदेखील स्वीकारतील, अशा उमेदवारांचा त्यानंतरच्या प्रवेश फेऱ्यांमध्ये विचार केला जाईल ;

(घ) ज्या उमेदवारांनी फ्लोट किंवा स्लाईड हा पर्याय निवडलेला असेल आणि ज्यांना, त्यांच्या वरच्या पसंतीक्रमाची जागा मिळाली असेल, अशा वेळी त्या उमेदवारांनी अगोदरच्या फेरीमध्ये स्वीकारलेली जागा ते आपोआप गमावतील ;

(ङ) ज्या उमेदवारांना त्यांच्या पहिल्या पसंतीक्रमाचा प्रवेश देऊ करण्यात आला आहे अशा उमेदवारांना फ्लोट किंवा स्लाईड हे पर्याय उपलब्ध असणार नाहीत.

(३) केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेची (कॅपची) दुसरी व तिसरी फेरी आयोजित करणे.— (क) दुसऱ्या व तिसऱ्या फेऱ्याकरिता उपलब्ध जागा संकेतस्थळावर प्रसिद्ध करण्यात येतील. उमेदवारांना ऑनलाईन पद्धतीने विकल्प नमुना भरण्यास किंवा पूर्वी भरलेल्या नमुन्यामध्ये बदल करण्यास मुभा देण्यात येईल. या फेरीदरम्यान वाटप करावयाच्या जागा पुढील शर्तीच्या अधीनतेने देण्यात येतील,—

(एक) या फेऱ्या सुरू होण्यापूर्वी उमेदवारांना स्लाईड किंवा फ्लोट या जागा स्वीकृतीच्या विकल्पावरून फ्रीझ किंवा नेमके त्या उलट क्रमाने आपला विकल्प बदलण्यासाठी उमेदवारास त्याने, ज्या अर्ज स्वीकृती केंद्रावर (ए.आर.सी.) प्रवेश शुल्क भरून प्रवेश निश्चिती केलेली असेल त्याच केंद्रावर आवेदन पत्र सादर करता येईल ;

(दोन) ज्या उमेदवारांना अगोदरच्या फेऱ्यांमध्ये कोणतीही जागा मिळालेली नाही अथवा ज्यांनी अगोदरच्या फेऱ्यांमध्ये भाग घेतला नाही (विकल्प अर्ज भरला नसल्याने) किंवा ज्यांनी मिळालेला प्रवेश घेऊन तो रद्द केला आहे किवा जागा नाकारली आहे अथवा ज्यांनी यापूर्वी फ्रीझ विकल्प निवडला होता परंतु जे या फेरीमध्ये फ्लोट किंवा स्लाईड विकल्प निवडण्यास इच्छुक आहेत असे उमेदवार या फेऱ्यामध्ये भाग घेण्यास पात्र असतील ;

(तीन) ज्यांनी फ्लोट किंवा स्लाईड या विकल्पाची निवड केली असेल आणि जे या फेरीकरितादेखील अर्ज करीत असतील असे उमेदवार, त्यांना पूर्वीच्या फेरीमध्ये वाटप झालेल्या संस्थेचे नाव त्यांच्या पसंतीक्रमाच्या यादीत नमूद करणार नाहीत, संगणकीय प्रणालीद्वारे तो विकल्प यादीच्या शेवटी समाविष्ट करण्यात येईल. एकदा का वरच्या पसंतीक्रमानुसार नवीन जागेचे वाटप करण्यात आले की अगोदर करण्यात आलेले वाटप आपोआप रद्द होईल ;

(चार) स्लाईड व फ्लोट हे विकल्प तिसऱ्या फेरीमध्ये वाटप केलेल्या जागांसाठी उपलब्ध असणार नाहीत.

(ख) उमेदवाराने उपस्थिती केंद्रावर उपस्थित होणे आणि केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेच्या वाटपानुसार देऊ केलेली जागा स्वीकारणे.

(४) संस्थेमध्ये उपस्थित राहून प्रवेश कायम करणे,— केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेच्या (कॅप) अंतिम फेरीनंतर, उमेदवार त्यास वाटप केलेल्या संस्थेमध्ये उपस्थित राहील व त्या संस्थेतील आपला प्रवेश कायम करील.

१०. केंद्रीभूत पवेश प्रक्रियेच्या (कॅप) वाटपाचे टप्पे आणि पद्धती.—केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेअंतर्गत (कॅपअंतर्गत) येणाऱ्या जागांचे वाटप पुढील पद्धतीनुसार करण्यात येईल,—

(१) महाराष्ट्र राज्य उमेदवारी असणारे उमेदवार,—संगणकीकृत जागा वाटपाचे टप्पे पुढील प्रमाणे आहेत,—

टप्पा एक :— सर्व उमेदवारांसाठी,—(क) विविध प्रवर्गातील सर्व उमेदवारांचा (खुला, राखीव) त्यांच्या परस्पर गुणवत्तेनुसार वाटपाकरिता विचार करण्यात येईल ;

(ख) मागासवर्ग प्रवर्गातील उमेदवारांचा, त्यांच्या परस्पर गुणवत्तेच्या आधारे खुल्या प्रवर्गातील, जागांसाठी विचार करण्यात येईल किंवा जर त्यांच्या गुणवत्तेनुसार खुल्या प्रवर्गातील जागा उपलब्ध होत नसतील तर त्यांच्या संबंधित राखीव प्रवर्गात जागा वाटपासाठी विचार केला जाईल ;

(ग) विशेष मागास प्रवर्गातील उमेदवारांचा, त्यांच्या गुणवत्तेच्या आधारे खुल्या प्रवर्गातील जागा वाटपासाठी विचार केला जाईल आणि अशा जागा उपलब्ध होत नसतील तर असे उमेदवार त्यांचा विशेष मागासवर्ग प्रवर्गामध्ये समावेश होण्यापूर्वी ते ज्या मागास प्रवर्गामध्ये होते अशा त्या मूळ मागासवर्ग प्रवर्गातील जागा वाटपासाठी विचार करण्यात येईल ;

(घ) विकलांग व्यक्ती प्रवर्गातील उमेदवारांचा त्यांच्यासाठी राखीव असलेल्या जागा वाटपासाठी विचार करण्यात येईल अशा प्रकारच्या जागा त्यांच्या गुणवत्तेनुसार उपलब्ध होत नसतील तर, त्यांना परस्पर गुणवत्तेनुसार खुल्या प्रवर्गातील जागा वाटपासाठी विचार केला जाईल ;.

(ङ) अभियांत्रिकी व तंत्रज्ञान, औषधनिर्माणशास्त्र पाठ्यक्रमांसाठी प्रायोजित आणि अप्रायोजित उमेदवारांना त्यांची परस्पर गुणवत्ता विचारात घेऊन जागावाटप करण्यात येईल ;

(च) जर एखाद्या उमेदवारास एकापेक्षा जास्त वर्गवारीमध्ये वाटपासाठी जागा उपलब्ध असल्यास त्याचे वाटप खालीलप्रमाणे करण्यात येईल,—

(१) महिला उमेदवारासाठीची जागा ;

(२) विकलांग व्यक्ती प्रवर्गातील उमेदवारासाठीची जागा ;

(३) प्रायोजित उमेदवारासाठी असलेली जागा.

टप्पा-दोन : विशेष मागासवर्ग प्रवर्गातील उमेदवारांकरिता,—जर मागासवर्ग प्रवर्गातील जागा रिक्त राहिल्या तर अशा जागांच्या कमाल २ टक्के इतक्या मर्यादेपर्यंत विशेष मागासवर्ग प्रवर्गातील उमेदवारांना अशा जागांचे वाटप करण्यात येईल.

टप्पा-तीन : मागासवर्ग प्रवर्गातील उमेदवारांच्या संबधित गटासाठी,—जर पुढील मागासवर्ग प्रवर्गातील संबंधित गटातील जागा रिक्त राहिल्या तर, त्या रिक्त राहिलेल्या जागांचे वाटप संबंधित गटामधील उमेदवारांना करण्यात येईल;

गट-१ : (एक) अनुसूचित जाती व बौद्ध धर्मांतरित अनुसूचित जाती (एससी) ;

(दोन) विनिर्दिष्ट क्षेत्राबाहेर राहणाऱ्या जमातीसह अनुसूचित जमाती (एसटी).

गट-२ : (एक) विमुक्त जाती/निरधिसूचित जमाती (व्हीजे/डीटी)/ एनटी(ए) ;

(दोन) भटक्या जमाती १ (एनटी-बी).

गट-३ : (एक) भटक्या जमाती २ (एनटी-सी) ;

(दोन) भटक्या जमाती ३ (एनटी-डी) ;

(तीन) इतर मागासवर्ग (ओबीसी).

स्पष्टीकरण :—गट १ साठी, अनुसूचित जमाती प्रवर्गातील जागा त्यातील उमेदवार उपलब्ध न झाल्यामुळे रिक्त राहिल्या असतील तर त्या जागांचे अनुसूचित जाती प्रवर्गातील उमेदवारांना वाटप करण्याकरिता विचार केला जाईल किंवा तसेच उलटपक्षी अनुसूचित जाती प्रवर्गातील जागांबाबत केले जाईल.

टप्पा-चार : सर्व मागासवर्ग प्रवर्गातील उमेदवारांसाठी,-जर मागासवर्ग प्रवर्गातील उमेदवारांसाठी राखीव असलेल्या जागा रिक्त राहिल्या असतील तर अशा जागा कोणत्याही मागासवर्ग प्रवर्गातील उमेदवारांना वाटप करण्यासाठी विचारात घेण्यात येतील.

टप्पा-पाच : विकलांग व्यक्ती प्रवर्गातील उमेदवारांसाठी,- जर विकलांग व्यक्ती प्रवर्गातील उमेदवारांसाठी राखीव असलेल्या जागा रिक्त राहिल्या असतील तर, अशा जागांचा कोणत्याही विकलांग व्यक्ती प्रवर्गातील उमेदवारांना वाटप करण्यासाठी विचार करण्यात येईल.

टप्पा सहा : सर्व उमेदवारांसाठी (कोणत्याही प्रकारचे आरक्षण वगळून),-(एक) सर्व पात्र उमेदवारांना परस्पर गुणवत्तेच्या आधारे वाटप करण्याकरिता या जागांचा विचार करण्यात येईल.

टप्पा-सात : सर्व उमेदवारासाठी (कोणत्याही प्रकारचे उमेदवारी प्रकार वगळून)- रिक्त जागांच्या वाटपासाठी अखिल भारतीय उमेदवारी असलेल्या उमेदवारांचा विचार करण्यात येईल

(२) अखिल भारतीय उमेदवारी असणाऱ्या उमेदवारासाठीच्या जागा,— या जागांचे पात्र उमेदवारांना केंद्रीभूत प्रवेशप्रक्रियेमार्फत पुढील सीईटी च्या किंवा समुचित प्राधिकारणाने विनिर्दिष्ट केलेल्या परीक्षेच्या प्राप्तांकाच्या किंवा गुणांच्या आधारे वाटप करण्यात येईल,—

(क) प्रथम वर्ष व्यवस्थापनशास्त्र— भारतीय व्यवस्थापन संस्थेद्वारा आयोजित सामाईक प्रवेश परीक्षा (CAT) किंवा अखिल भारतीय तंत्र शिक्षण परिषदेद्वारा आयोजित सामाईक व्यवस्थापन अभियोग्यता चाचणी परीक्षा (CMAT) परीक्षेच्या पर्सेंटाईलच्या आधारे या जागांचे वाटप करण्यात येईल आणि त्यानंतर शिल्लक राहिलेल्या जागांचे वाटप सक्षम प्राधिकरणाद्वारे आयोजित सीईटी परीक्षेच्या गुणवत्तेच्या आधारे करण्यात येईल.

तसेच शैक्षणिक वर्ष २०१७-१८ साठी, पुढील पैकी एका परीक्षेतील पर्सेंटाईलच्या आधारे ; सक्षम प्राधिकरणाने घेतलेली (CET), पदवीधर व्यवस्थापन प्रवेश परिषद (युएसए) द्वारे घेण्यात येणारी पदवीधर व्यवस्थापन अभियोग्यता चाचणी परीक्षा (GMAT), भारतीय व्यवस्थापन संस्थेद्वारा आयोजित सामाईक प्रवेश परीक्षा (CAT), भारतीय व्यवस्थापन असोसिएशनद्वारा आयोजित व्यवस्थापन अभियोग्यता चाचणी परीक्षा (MAT), भारतीय व्यवस्थापनशाळा असोसिएशनद्वारा आयोजित व्यवस्थापन अभ्यासक्रमासाठीची प्रवेश परीक्षा (ATMA), झेवियर्स व्यवस्थापनशाळा जमशेदपूर यांनी आयोजित केलेली अभियोग्यता चाचणीपरीक्षा (XAT) आणि अखिल भारतीय तंत्रशिक्षण परिषदेद्वारा आयोजित सामाईक व्यवस्थापन अभियोग्यता चाचणी परीक्षा (CMAT).

(ख) प्रथम वर्ष औषधनिर्माणशास्त्र——अखिल भारतीय तंत्र शिक्षण परिषदेने आयोजित केलेल्या पदवीधर फार्मसी अभियोग्यता चाचणी (GPAT) परीक्षेतील गुणांच्या आधारे ;

(ग) प्रथमवर्ष वास्तुशास्त्र—सीईटी परीक्षेतील गुणांच्या आधारे ;

(घ) प्रथम व थेट द्वितीय वर्ष, संगणक उपयोजन—सीईटी परीक्षेतील गुणांच्या आधारे ;

(ड) प्रथम वर्ष हॉटेल व्यवस्थापन व खाद्यपेय व्यवस्था तंत्रज्ञान (एचएमसीटी)— सीईटी परीक्षेतील गुणांच्या आधारे.

या सर्व जागा "सर्वसाधारण प्रवर्गातील" जागा म्हणून समजण्यात येतील आणि या जागामध्ये, मागासप्रवर्ग, विकलांग व्यक्ती इ. प्रवर्गातील उमेदवारांकरिता कोणतेही आरक्षण असणार नाही.

(३) अल्पसंख्याक कोट्यातील जागा.— संगणकीकृत जागा वाटपाचे टप्पे खालीलप्रमाणे असतील,

टप्पा-एक : संस्था ज्या अल्पसंख्याक भाषिक किंवा धार्मिक समाजाकरिता आहे त्या समाजातील, राज्याच्या उमेदवारांना गुणवत्तेच्या आधारे अल्पसंख्याकासाठीच्या राखीव जागांचे वाटप करण्यात येईल.अभियांत्रिकी व तंत्रज्ञान, औषधनिर्माणशास्त्र पाठ्यक्रमांसाठी प्रायोजित आणि अप्रायोजित उमेदवारांना त्यांची परस्पर गुणवत्ता विचारात घेऊन जागा वाटप करण्यात येईल, परंतु त्यानंतर जागा रिक्त राहिल्यास त्या जागांचे परस्पर गुणवत्तेच्या आधारे वाटप करण्यात येईल.

टप्पा दोन : जर जागा शिल्लक राहिल्या तर अशा जागांचे वाटप महाराष्ट्र राज्य उमेदवारी उमेदवाराना करण्यात येईल

टप्पा- तीन : त्यानंतर जर जागा शिल्लक राहिल्या तर अशा जागांचे वाटप अखिल भारतीय उमेदवारी उमेदवारांना करण्यात येईल.

(४) जम्मू काश्मीरमधून विस्थापित उमेदवारी असणारे उमेदवार,—— जम्मू काश्मीरमधून विस्थापित उमेदवारी असणारे उमेदवारासाठी उपलब्ध असलेल्या अधिसंख्य जागांचे वाटप या नियमाच्या नियम ५(६) अनुसार पात्र उमेदवारांना त्यांच्या परस्पर गुणवत्तेच्या आधारे त्यांच्या समुचित प्राधिकरणाने घेतलेल्या प्रवेश परीक्षेतील परस्पर गुणवत्तेच्या आधारे व समुचित प्राधिकरणाने निर्दिष्ट केलेल्या पद्धतीने परस्पर गुणवत्तेच्या आधारे वाटप करण्यात येईल, त्यानंतर जर जागा रिक्त राहिल्या तर अशा जागा जम्मू काश्मीरमधून विस्थापित उमेदवारी असणारे उमेदवारांना सक्षम प्राधिकरणाने घेतलेल्या सामायिक प्रवेश परीक्षेच्या गुणांच्या किंवा प्राप्तांकाच्या आधारे परस्पर गुणवत्तेच्या आधारे वाटप करण्यात येईल.

११. केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेच्या (कॅपच्या) पहिल्या, दुसऱ्या व तिसऱ्या फेरीद्वारे जागाचे वाटप करणे,—(१) कॅपच्या सर्व (पहिल्या, दुसऱ्या व तिसऱ्या) फेरीमध्ये संगणकीय प्रणाली वापरून जागाचे वाटप करण्यात येईल ;

(२) कॅपच्या पहिल्या फेरीमध्ये.—

(क) अल्पसंख्याक संस्थासाठी,— जागांचे वाटप खाली दिलेल्या पद्धतीने व प्राधान्यक्रमाने करण्यात येईल,

(एक) या नियमाच्या नियम १० मधील पोटनियम (३) मधील टप्पा-१,

(दोन) या नियमाच्या नियम १० मधील पोटनियम (१) मधील टप्पा-१,

(तीन) या नियमाच्या नियम १० मधील पोटनियम (२).

(ख) अल्पसंख्यांकेतर संस्थांसाठी, जागांचे वाटप खाली दिलेल्या पद्धतीने व प्राधान्यक्रमाने करण्यात येईल,—

(एक) या नियमाच्या नियम १० मधील पोटनियम (१) मधील टप्पा-१ ,

(दोन) या नियमाच्या नियम १० मधील पोटनियम (२).

(३) कॅपच्या दुसऱ्या फेरीमध्ये.—

(क) अल्पसंख्याक संस्थासाठी,— जागांचे वाटप खाली दिलेल्या पद्धतीने व प्राधान्यक्रमाने करण्यात येईल,—

(एक) या नियमाच्या नियम १० मधील पोटनियम (३) मधील टप्पा-१,

(दोन) या नियमाच्या नियम १० मधील पोटनियम (१) मधील टप्पा-१ ते टप्पा-४,

(तीन) या नियमाच्या नियम १० मधील पोटनियम (३) मधील टप्पा-२,

(चार) या नियमाच्या नियम १० मधील पोटनियम (२),

(पाच) या नियमाच्या नियम १० मधील पोटनियम (३) मधील टप्पा -३.

(ख) अल्पसंख्यांकेतर संस्थांसाठी, जागांचे वाटप खाली दिलेल्या पद्धतीने व प्राधान्यक्रमाने करण्यात येईल

(एक) या नियमाच्या नियम १० मधील पोटनियम (१) मधील टप्पा -१ ते टप्पा-४,

(दोन) या नियमाच्या नियम १० मधील पोटनियम (२).

(४) कॅपच्या तिसऱ्या फेरीमध्ये.—

(क) अल्पसंख्याक संस्थासाठी,- जागांचे वाटप खाली दिलेल्या पद्धतीने व प्राधान्यक्रमाने करण्यात येईल,

(एक) या नियमाच्या नियम १० मधील पोटनियम (३) मधील टप्पा -१,

(दोन) या नियमाच्या नियम १० मधील पोटनियम (१) मधील टप्पा -१ ते टप्पा -७,

(तीन) या नियमाच्या नियम १० मधील पोटनियम (३) मधील टप्पा -२,

(चार) या नियमाच्या नियम १० मधील पोटनियम (२),

(पाच) या नियमाच्या नियम १० मधील पोटनियम (३) मधील टप्पा -३,

(ख) अल्पसंख्याकेतर संस्थांसाठी, जागांचे वाटप खाली दिलेल्या पद्धतीने व प्राधान्यक्रमाने करण्यात येईल

(एक) या नियमाच्या नियम १० मधील पोटनियम (१) मधील टप्पा -१ ते टप्पा-७

(दोन) या नियमाच्या नियम १० मधील पोटनियम (२),

(५) जागा वाटप न होणे किंवा उमेदवार प्रवेशासाठी उपस्थित न राहणे, यामुळे जर जागा रिक्त राहिल्या तर त्या जागाचे त्यापुढील फेरीमध्ये वाटप करण्यात येईल;

(६) कॅपच्या पहिल्या , दुसऱ्या व तिसऱ्या फेरीमधील प्रत्येक टप्प्यावरील जागांचे वाटप सुरुवातीला मूळ विद्यापीठ / मूळ विद्यापीठेतर असा फरक करून व त्यानंतर जागा रिक्त राहिल्यास मूळ विद्यापीठ / मूळ विद्यापीठेतर असा फरक वगळून करण्यात येईल व त्या नंतरही कोणत्याही कारणास्तव नियम ७(१), ७(२), व ७(३) मधील जागा रिक्त राहिल्यास किंवा झाल्यास अशा सर्व जागा नियम ५(१), ५(२) व ५(३) मधील उमेदवारी असलेल्या उमेदवारांना त्यांच्यामध्ये कोणताही फरक न करता जागेचे वाटप परस्पर गुणवत्तेच्या आधारे करण्यात येतील ;

१२. सर्वसाधारण सूचना,—(क) कॅपच्या पहिल्या, दुसऱ्या व तिसऱ्या फेऱ्यांमधील मूळ विद्यापीठ जागांचे, मूळ विद्यापीठेतर जागांचे आणि राज्यस्तरीय जागांचे वाटप, महाराष्ट्र राज्य उमेदवारी असलेल्या उमेदवारांच्या परस्पर गुणवत्तेनुसार केले जाईल. उमेदवारांना परस्परांमधील गुणवत्ता, त्यांनी भरलेले विकल्प आणि कॅपच्या पहिल्या, दुसऱ्या व तिसऱ्या फेऱ्यांच्या संबंधित टप्प्यामध्ये त्यावेळी उपलब्ध असलेल्या जागा, यानुसार जागांचे वाटप केले जाईल ;

(ख) जागा वाटपाच्या विशिष्ट टप्प्यासाठी पात्र ठरलेल्या सर्व उमेदवारांचा, जरी त्यांना अगोदरच्या टप्प्यामध्ये जागा वाटप करण्यात आलेले असेल किंवा नसेल तरी, त्या टप्प्यामध्ये जागा वाटपासाठी विचार केला जाईल ;

(ग) कोणत्याही टप्प्याच्या जागा वाटपादरम्यान, त्यावेळी असणाऱ्या जागांच्या उपलब्धतेप्रमाणे उमेदवाराने भरलेल्या विकल्पानुसार , त्याचा जागावाटपातील क्रम वर सरकत राहील;

(घ) विनानुदानित व्यावसायिक शैक्षणिक संस्थामध्ये या नियमाच्या नियम ७(२), ७(३), ७(४) आणि ७(५) मध्ये नमूद केलेल्या जागांसाठी व प्रायोजित प्रवर्गातील जागांच्या वाटपाकरिता विविध प्रवर्गाअंतर्गत कोणत्याही प्रकारचे आरक्षण असणार नाही.

(ङ) सर्व राखीव प्रवर्गातील उमेदवारांना (विशेष मागासप्रवर्ग उमेदवाराचा त्यांच्या मूळ प्रवर्गामध्ये)त्यांच्यासाठी राखीव जागांवर सर्व टप्प्यावर परस्पर गुणवत्तेच्या आधारे जागा वाटपासाठी विचार केला जाईल.

(च) क्रम वर सरकल्यामुळे रिक्त होणाऱ्या जागांचा, त्या टप्प्याच्या जागा वाटपाच्या तरतुदीनुसार त्याच टप्प्यावरील पुढील प्रक्रियेमध्ये जागा वाटप करण्याकरिता विचार करण्यात येईल ;

(छ) भरण्यात आलेल्या पसंतीक्रमामधील पहिल्या उपलब्ध विकल्पानुसार करण्यात आलेले वाटप हे अंतिम जागा वाटप म्हणून अबाधित ठेवण्यात येईल.

(ज) संकेतस्थळावर प्रदर्शित करण्यात आलेल्या जागा वाटपाच्या यादीमध्ये, उमेदवारांना देऊ करण्यात आलेल्या तात्पुरत्या जागांचे वाटप दर्शविण्यात येईल. या संदर्भात उमेदवारांशी व्यक्तिशः कोणताही पत्रव्यवहार केला जाणार नाही किंवा त्यांना जागावाटप पत्रे पाठविली जाणार नाहीत ;

(झ) ज्या उमेदवारास जागेचे वाटप करण्यात आले असेल तो उमेदवार "तात्पुरते जागावाटप पत्र" संकेतस्थळावरून डाऊनलोड करून घेईल. जागा-स्वीकृतीच्या वेळेस उमेदवारास प्रवेश उपस्थिती केंद्रावर सक्षम प्राधिकाऱ्याच्या नावे दर्शनी धनाकर्ष जमा करावा लागेल. मूळ कागदपत्रांची पडताळणी केल्यावर आणि उमेदवार सर्व पात्रता निकषांची पूर्तता करत असल्याची खात्री पटल्यावर उपस्थिती केंद्राकडून जागा नक्की केली जाईल. व केंद्र प्रभारी, स्वीकृतीची संगणकीय पावती देईल ;

(त्र) जागा-स्वीकृती शुल्क, सर्वसाधारण प्रवर्गातील, विमुक्त जाती/निरधिसूचित जमाती/भटक्या जमाती/ विशेष मागासवर्ग व इतर मागासवर्ग प्रवर्गातील उमेदवारांसाठी रु. ५,०००, आणि अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती प्रवर्गातील उमेदवारांसाठी रु.१,००० एवढे असेल. हे शुल्क कॅप प्रक्रिया पूर्ण झाल्यानंतर उमेदवार संबंधित संस्थेत उपस्थित झाल्यास रु. १,००० एवढे प्रक्रिया शुल्क वजा करून, संस्थेच्या बँक खात्यात इलेक्ट्रॉनिक पद्धतीने हस्तांतरित केले जाईल आणि उमेदवाराने संस्थेला द्यावयाच्या शुल्कापोटी समायोजित केले जाईल. परंतु जर उमेदवाराने संस्थेत उपस्थित होण्यापूर्वी प्रवेश रद्द केला तर, प्रक्रिया शुल्काचे रु.१,००० वजा करून उर्वरित रक्कम इलेक्ट्रॉनिक पद्धतीने उमेदवारास परत करण्यात येईल;

(ट) जागा-स्वीकृतीकरिता व्यक्तिशः उपस्थित न राहणे म्हणजे उमेदवाराने देऊ केलेली जागा नाकारली असल्याचे समजण्यात येईल ;

(ठ) जर कोणतीही कागदपत्रे किंवा प्रमाणपत्रे विधिअग्राहय किंवा खोटी असल्याचे कोणत्याही वेळी आढळून आले आणि/किंवा उमेदवाराने पात्रता निकषांची पूर्तता केली नाही तर वाटप करण्यात आलेली जागा कोणत्याही वेळी रद्द करण्यात येईल ;

(ड) ज्या उमेदवारांना वाटप करण्यात आलेली जागा नाकारावयाची असेल त्यांना स्वीकृती शुल्क भरण्यासाठी प्रवेश उपस्थिती केंद्रावर जाण्याची आवश्यकता नाही. वाटप केलेली जागा नाकारणारे उमेदवारांना उर्वरित प्रवेश फेऱ्यामध्ये भाग घेण्यासाठी वेळापत्रकानुसार नवीन विकल्प अर्ज सादर करावा लागेल.

(ण) उमेदवाराने अर्ज स्वीकृती केंद्रावर (ए.आर.सी.) जागा स्वीकृती शुल्क भरल्यानंतर जर संबंधित संस्थेमध्ये प्रवेशासाठी उपस्थित राहिला नाही तर अशा उमेदवाराचे जागा स्वीकृती शुल्क जप्त केले जाईल.

१३. संस्थास्तरीय कोटयातील जागा, अल्पसंख्याक कोटयातील जागा आणि केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेतील रिक्त जागावर प्रवेश,—विना अनुदानित संस्थेचे संचालक किंवा प्राचार्य, या जागांवरील प्रवेश प्रक्रिया खालील पद्धतीचा वापर करून पार पाडील.

(क) उपलब्ध जागावर प्रवेश हे पारदर्शक रीतीने व ज्यांनी केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेसाठी व नंतर संस्थेकडे प्रवेशासाठी आवेदनपत्र सादर केलेले आहे अशा सर्व उमेदवारांच्या परस्पर गुणवत्तेनुसार करण्यात येतील ;

(ख) प्रवेशप्रक्रिया सुरू करण्यापूर्वी पुरेसा वेळ मिळेल अशा रीतीने संस्थेची माहिती व प्रवेशाचे नियम विनिर्दिष्ट केलेले असतील अशी पुस्तिका किंवा निर्देशपुस्तिका प्रकाशित करण्यात यावी. माहिती पुस्तिकेमधील सर्व माहिती संस्थेच्या संकेतस्थळावर देखील प्रदर्शित करण्यात यावी ;

(ग) प्रत्येक संस्था, प्रवेशाचे वेळापत्रक आणि संस्थेकडून प्रत्येक पाठयक्रमातील भरावयाच्या एकूण जागांची संख्या यांची जाहिरात संस्थेच्या संकेतस्थळावर आणि सक्षम प्राधिकारी यांचे संकेत स्थळावर त्यांनी निश्चित केलेले शुल्क भरून अधिसूचित करतील व आवेदनपत्र मागवतील ;

(घ) प्रवेशासाठी वेळोवेळी शासनाने अधिसूचित केलेले व समुचित प्राधिकाऱ्याने विनिर्दिष्ट केलेले पात्रतेचे निकष पूर्ण करणारे इच्छुक उमेदवार हे संस्थेचे संचालक किंवा प्राचार्य यांच्याकडे संस्था स्तरावरील प्रवेशासाठी नियम ३(४)(ख) मध्ये तरतूद केल्यानुसार आवेदनपत्र सादर करतील व या जागा ते या नियमांच्या नियम ८(३) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेली कार्यपद्धती अनुसरून तयार करण्यात आलेल्या परस्परगुणवत्ता यादीतील गुणानुक्रमे भरतील ;

(ड) संस्था , संस्थास्तरावर संस्थास्तरीय कोट्यातील जागा, केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेनंतर रिक्त राहिलेल्या जागा, भारताचे समुद्रपार नागरिक/भारतीय वंशाच्या व्यक्ती / विदेशी विद्यार्थी /आखाती देशातील भारतीय कामगारांची मुले या अधिसंख्य कोट्यातून प्रवेश द्यावयाच्या उमेदवारांची गुणवत्ता यादी(याद्या) संस्थेच्या सूचनाफलकावर व संकेतस्थळावरसुद्धा प्रसिद्ध करील ;

(च) विनिर्दिष्ट केलेल्या पाठ्यक्रमांच्या संस्थास्तरीय कोट्यातील जागा (अंशतः किंवा पूर्णतः) केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेला परत करण्याचा उद्देश असणाऱ्या अल्पसंख्याक किंवा अल्पसंख्याकेतर संस्था, केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेच्या प्रत्येक फेरीतील जागेची रचना प्रदर्शित करण्यापूर्वी दोन दिवस अगोदर तसे कळवतील आणि त्या जागांचे, केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेच्या नियमांनुसार वाटप करण्यात येईल ;

(छ) घेतलेल्या आणि रद्द केलेल्या सर्व प्रवेशाबाबतची माहिती संगणकीय (ऑनलाईन) प्रणालीमार्फत तात्काळ संस्था अद्ययावत करतील ;

(ज) जर केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेच्या फेऱ्या पार पडल्यानंतर केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेची जागा रिक्त राहिल्यास किंवा झाल्यास ती जागा केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेदरम्यान ज्या प्रवर्गाकरीता राखुन ठेवलेली होती, त्या प्रवर्गाच्या उमेदवारामधूनच भरण्यात येईल. तदनंतरही जागा रिक्त राहिल्यास, त्या जागा अर्जदाराच्या परस्पर गुणवत्तेच्या आधारे भरण्यात येतील.

१४. गुणवत्ता यादी व प्रवेश देण्यात आलेल्या विद्यार्थ्यांच्या यादीस मान्यता.—(१) प्रवेशप्रक्रिया संपल्यानंतर, अधिनियमाच्या कलम ९ च्या पोट-कलम (५) मध्ये नमूद केल्यानुसार प्रत्येक विना अनुदानित खाजगी व्यावसायिक शिक्षण संस्था, संचालक तंत्र शिक्षण व प्रवेश नियंत्रण प्राधिकरण यांचेकडे प्रवेश मान्यतेसाठी प्रस्ताव सादर करतील.

(२) प्रवेश मान्यतेसाठीच्या प्रस्तावामध्ये संस्थास्तरावर प्रवेश देण्यात आलेल्या व कोटा असलेल्या अशा सर्व विद्यार्थ्यांची यादी, उमेदवारीचा प्रकार, आरक्षण, अर्हता इत्यादी तसेच संस्थास्तरावर प्रवेश दिलेल्या उमेदवारांच्या प्रवेशासाठीच्या आवश्यक कागदपत्रांचा समावेश असेल.

(३) जर एखाद्या अल्पसंख्याक शैक्षणिक संस्थेने लागोपाठच्या तीन वर्षांच्या कालावधीत तिच्या मंजूर प्रवेश क्षमतेच्या किमान एकावन्न टक्के प्रवेश संबंधित अल्पसंख्याक प्रवर्गातील व्यक्तींमधून देण्यात कसूर केली तर, सक्षम प्राधिकारी, त्याबाबतची माहिती विभागास कळवतील, विभागाकडून अशा संस्थाबाबतची माहिती व निरीक्षण अल्पसंख्याक विकास विभागाकडे अधिनियमाच्या कलम ६ मधील पोट-कलम (२) मध्ये नमूद केल्यानुसार पुढील कार्यवाहीसाठी अग्रेषित करतील.

१५. संस्थेमधील प्रवेश रद्द केल्यानंतर शुल्काचा परतावा.—(क) उमेदवार प्रवेश रद्द करण्यासाठी ऑनलाईन पद्धतीने अर्ज करील आणि प्रवेश रद्द करण्यासाठी असलेल्या प्रणाली निर्मित अर्जाची स्वाक्षरित प्रत संस्थेला सादर करील ;

(ख) उमेदवाराकडून प्रवेश रद्दकरण्याबाबत स्वाक्षरीत लेखी विनंती अर्ज सक्षम प्राधिकारी यांनी दिलेल्या वेळापत्रकानुसार प्राप्त झाल्यानंतर, संस्था तात्काळ ऑनलाईन पद्धतीने प्रवेश रद्द करील आणि संस्थेच्या लॉगईन मधून प्रवेश रद्द केल्याबाबत संगणकीय (ऑनलाईन) पोच तयार करील आणि उमेदवाराला स्वाक्षरित प्रत देईल ;

(ग) जर उमेदवाराने प्रवेशाच्या अंतिम दिनांकास (कट ऑफ दिनांकास) किंवा त्यापूर्वी प्रवेश रद्द केल्यास , शुल्काचा परतावा, म्हणजेच एकूण शुल्कामधून रुपये १,००० एवढे प्रक्रिया शुल्क वजा करून किंवा समुचित प्राधिकरणाने किंवा शासनाने वेळोवेळी निर्धारित केल्यानुसार देण्यात येईल ;

(घ) जर सक्षम प्राधिकाऱ्याने घोषित केलेल्या प्रवेशाच्या अंतिम दिनांकाच्या नंतर प्रवेश रद्द केला असेल तर, प्रतिभूती ठेव आणि तारण धनठेव वगळता कोणताही परतावा मिळण्यास उमेदवार पात्र असणार नाही ;

(ड) कोणतीही संस्था, ज्यांच्याकडे उमेदवारांनी त्यांची प्रमाणपत्रे , पदविका /पदवी व इतर कागदपत्रे त्या संस्थेमध्ये प्रवेशासाठी जमा केलेली असतील व जर उमेदवार अशा संस्थेमध्ये अभ्यासक्रम पुढे चालू ठेवण्यासाठी किंवा त्या संस्थेतील सुविधा घेण्यासाठी इच्छुक नसतील अशा प्रसंगी जमा करण्यात आलेली प्रमाणपत्रे, पदविका /पदवी व इतर कागदपत्रे उमेदवारास परत करण्यास कोणत्याही प्रकारे विरोध करणार नाहीत किंवा त्यासाठी अशा अभ्यासक्रमाचे किंवा इतर कोणतेही शुल्क अदा करण्यासाठी त्याच्यावर दबाव टाकणार नाहीत.

अनुसूची एक

(प्रथम वर्ष प्रवेशाकरिता)

[नियम ६ व ७ पहा]

क. मंजूर प्रवेश क्षमते अंतर्गत जागांचे वाटप

अ.क्र.	संस्थेचा प्रकार	जागांची संख्या - मंजूर प्रवेशक्षमतेच्या टक्केवारीप्रमाणे			
		केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रिया जागा			संस्थास्तरीय जागा (एन. आर आय. साठीच्या ५% कोट्या सह, लागू असेल तर)
		महाराष्ट्र राज्यातील उमेदवार	अखिल भारतीय स्तरावरील जागा	अल्पसंख्याक समाजासाठी जागा	
अभियांत्रिकी व तंत्रज्ञान, औषधनिर्माणशास्त्र, हॉटेल व्यवस्थापन व खाद्यपेय व्यवस्था तंत्रज्ञान पाठ्यक्रमासाठी					
१	विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (अल्पसंख्याकांसाठीच्या संस्था वगळून).	८० टक्के (६० टक्के बिगर प्रायोजित व २० टक्के प्रायोजित जागा).		काही नाही	२० टक्के (१५ टक्के बिगर प्रायोजित व ५ टक्के प्रयोजित जागा).
२	विना अनुदानित अल्पसंख्याक शैक्षणिक संस्था.	महाराष्ट्र राज्यातील जागांपैकी$ ७५ टक्के बिगर प्रायोजित व २५ टक्के प्रायोजित जागा.		किमान ५१ टक्के@.	२० टक्के(१५ टक्के बिगर प्रायाजित व ५ टक्के प्रायोजित जागा).
वास्तुशास्त्र पाठ्यक्रमासाठी					
३	विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (अल्पसंख्याकांसाठीच्या संस्था वगळून).	८० टक्के		काही नाही	२० टक्के
४	विना अनुदानित अल्पसंख्याक शैक्षणिक संस्था.	महाराष्ट्र राज्यातील जागांपैकी $ १०० टक्के		किमान @ ५१ टक्के	२० टक्के
व्यवस्थापनशास्त्र अभ्यासक्रमासाठी					
५	विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (अल्पसंख्याकांसाठीच्या संस्था वगळून).	स्वायत्त * ६५ टक्के (राज्यस्तरीय) बिगर स्वायत्त * मूळ विद्यापीठासाठी ४५.५ टक्के, अन्य विद्यापीठासाठी १९.५ टक्के.	१५ टक्के	काही नाही	२० टक्के
६	विनाअनुदानित अल्पसंख्याक शैक्षणिक संस्था	स्वायत्त * महाराष्ट्र राज्यातील जागांपैकी $ १०० टक्के (राज्यस्तरीय). बिगर स्वायत्त * महाराष्ट्र राज्यातील जागांपैकी $ मूळ विद्यापीठासाठी ७० टक्के व अन्य विद्यापीठासाठी ३० टक्के.	केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेअंतर्गत असणाऱ्या जागांपैकी १५ टक्के.	किमान ५१ टक्के @	२० टक्के

प्रथम वर्ष संगणक उपयोजन

७	विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (अल्पसंख्याकांसाठीच्या संस्था वगळून).	मूळ विद्यापीठासाठी ४५.५ टक्के, अन्य विद्यापीठासाठी १९.५ टक्के.	१५ टक्के	काही नाही	२० टक्के
८	विना अनुदानित अल्पसंख्याक शैक्षणिक संस्था.	महाराष्ट्र राज्यातील जागांपैकी $ मूळ विद्यापीठासाठी ७० टक्के, अन्य विद्यापीठासाठी ३० टक्के.	केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेअंतर्गत असणाऱ्या जागांपैकी १५ टक्के.	किमान ५१ टक्के @	२० टक्के

थेट द्वितीय वर्ष संगणक उपयोजन

९	विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (अल्पसंख्याकासाठीच्या संस्था वगळून).	मूळ विद्यापीठासाठी ५६ टक्के, अन्य विद्यापीठासाठी २४ टक्के.	काही नाही	काही नाही	२० टक्के
१०	विना अनुदानित अल्पसंख्याक शैक्षणिक संस्था.	महाराष्ट्र राज्यातील जागांपैकी $ मूळ विद्यापीठासाठी ७० टक्के अन्य विद्यापीठासाठी ३० टक्के.	काही नाही	किमान ५१ टक्के @	२० टक्के

कॅप जागा = मंजूर प्रवेशसंख्या - संस्थास्तरीय जागा.

अल्पसंख्यांक उमेदवारासाठीच्या जागा वगळून केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेतील.

$ महाराष्ट्र राज्यातील जागा = केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेतील जागा-(अखिल भारतीय उमेदवारासाठी जागा + अल्पसंख्याक उमेदवारासाठीच्या जागा).

% टक्केवारी.

* संस्थास्तरावरील जागा व अल्पसंख्याक उमेदवारासाठीच्या जागा वगळता महाराष्ट्र राज्य उमेदवारी असलेल्या व अखिल भारतीय उमेदवारी असलेल्या उमेदवारामधून निर्धारित प्रमाणामध्ये भरण्यात येतील.

@ अल्पसंख्याक संस्था कमीत कमी टक्के जागा केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेमधून (अल्पसंख्याक समुदायाच्या उमेदवारामधून) भरेल. ही संख्या कमाल १०० टक्के असू शकेल. तथापि, प्रत्येक अल्पसंख्याक संस्था केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रिया सुरू होण्यापूर्वी, त्यांच्या संस्थेतील अल्पसंख्याक कोट्यातून भरावयाच्या जास्तीत जास्त टक्के (जागा) घोषित करतील आणि सक्षम प्राधिकाऱ्याला कळवतील.

ख. अधिसंख्य जागांचे वाटप

(१) जम्मू व काश्मीर मधून विस्थापित झालेल्या उमेदवारांसाठीच्या जागा सक्षम प्राधिकरणाकडून भरण्यात येतील. उपलब्ध जागांची संख्या शासनाच्या धोरणानुसार असेल.

(२) भारताचे समुद्रपार नागरिक/भारतीय वंशाचे नागरिक, विदेशी विद्यार्थी व आखाती देशातील भारतीय कामगारांची मुले या प्रवर्गातील उमेदवारासाठीच्या जागा संस्थेकडून भरण्यात येतील. या जागांची संख्या मंजूर प्रवेश संख्या जागांच्या १५% किंवा समुचित प्राधिकरणाने वेळोवेळी दिलेल्या मान्यतेनुसार असेल (लागू असल्यास).

अनुसुची दोन

(थेट द्वितीय वर्ष प्रवेशाकरिता)

[नियम ६ व ७ पहा]

केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेचा विकल्प नमुना सादर करण्यापूर्वी उपलब्ध जागांची विभागणी संकेतस्थळावर अधिसूचित करण्यात येईल.

(एक) अनुषंगिक प्रवेशासाठीच्या जागा.— मंजूर प्रवेशक्षमतेपेक्षा अधिक, मंजूर प्रवेशक्षमतेच्या २० टक्के अधिसंख्य जागा असतील.

(दोन) रिक्त जागा.— मंजूर प्रवेशक्षमतेतील रिक्त जागांची संख्या म्हणजेच, एका अभ्यासक्रमाच्या मंजूर प्रवेश क्षमता वजा त्याच्या मागील वर्षात त्याच अभ्यासक्रमाच्या त्याच पाळीमध्ये झालेले प्रवेश अशी असेल, या जागांची संख्या ठरविताना, संस्था व अभ्यासक्रम बदल केलेल्या विद्यार्थ्यांची संख्या नियम १७ मध्ये दिल्यानुसार विचारात घेण्यात यावी.

(तीन) थेट द्वितीय वर्षाची स्वतंत्र तुकडी.— पाठ्यक्रमांच्या थेट द्वितीय वर्षाच्या स्वतंत्र तुकडीकरिता, अखिल भारतीय तंत्र शिक्षण परिषदेने मान्यता दिलेल्या, मंजूर प्रवेशक्षमतेनुसार या जागा असतील.

थेट द्वितीय वर्षासाठी जागांची विभागणी

अ.क्र.	संस्थेचा प्रकार	प्रवेशासाठी उपलब्ध जागा मंजूर प्रवेश क्षमतेच्या टक्केवारीमध्ये किंवा (रिक्त जागा व अनुषंगिक प्रवेश जागा)			संस्था स्तरावरील जागा
		सर्वसाधारण जागा	अल्पसंख्याक कोटा	अखिल भारतीय जागा	
१	विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (अल्पसंख्याकांसाठीच्या संस्था वगळून).	(अनुषंगिक प्रवेश जागा + रिक्त जागा) यांच्या १०० टक्के.	काही नाही	काही नाही	काही नाही
		स्वतंत्र तुकडी - मंजूर प्रवेशक्षमतेच्या ६५ टक्के.	काही नाही	१५%	२०%
२	विना अनुदानित अल्पसंख्याक व्यावसायिक शिक्षण संस्था.	(अनुषंगिक प्रवेश जागा + रिक्त जागा - अल्पसंख्याकांसाठीच्या जागा).	किमान ५१ टक्के	काही नाही	काही नाही
		स्वतंत्र तुकडी - कॅप # अंतर्गत जागांच्या ८५%	किमान ५१ टक्के @	कॅप # अंतर्गत जागांच्या १५%	२०%

कॅप जागा = मंजूर प्रवेशसंख्या - संस्थास्तरीय जागा (कोटा).

अल्पसंख्याक उमेदवारासाठीच्या जागा वगळून केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेतील जागा.

@ अल्पसंख्याक संस्था कमीत कमी टक्के जागा केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रियेमधून (अल्पसंख्याक समुदायाच्या उमेदवारामधून) भरेल. ही संख्या कमाल १०० टक्के असू शकेल. तथापि, प्रत्येक अल्पसंख्याक संस्था केंद्रीभूत प्रवेश प्रक्रिया सुरू होण्यापूर्वी, त्यांच्या संस्थेतील अल्पसंख्याक कोट्यातून भरावयाच्या जास्तीत जास्त टक्के (जागा) घोषित करतील आणि सक्षम प्राधिकाऱ्याला कळवतील.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

डॉ. किरण पाटील,
शासनाचे उप सचिव.

HIGHER AND TECHNICAL DEPARTMENT

Madam Cama Marg, Hutatma Rajguru Chowk,
Mantralaya, Mumbai 400 032, dated 24th April 2017

NOTIFICATION

MAHARASHTRA UNAIDED PRIVATE PROFESSIONAL EDUCATIONAL INSTITUTIONS (REGULATION OF ADMISSIONS AND FEES) ACT, 2015.

No. TEM-2016/CR 473/16 (Part-4)/TE-4.— In exercise of the powers conferred by section 23 of the Maharashtra Unaided Private Professional Educational Institutions (Regulation of Admissions and Fees) Act, 2015 (Mah. XXVIII of 2015), and in supersession of Government Notification, Higher and Technical Education Department, No. TEM-2015/CR 536/TE-4 dated 11th March 2016, the Government of Maharashtra hereby makes the following rules to regulate admissions to the First and Direct Second Year of Full Time **Professional Post Graduate Technical Courses** (Engineering and Technology, Pharmacy, Architecture, Hotel Management and Catering Technology, Management and Computer Applications), namely.-

1. *Short title and commencement.— (1)* These rules may be called the Maharashtra Unaided Private Professional Educational Institutions (Regulation of Admissions to the Full Time Professional Post Graduate Technical Courses) Rules, 2017.

(2) They shall come into force with effect from 24th April 2017.

2. Definitions. — (1) In these rules, unless the context otherwise requires,–

(a) "Act" means the Maharashtra Unaided Private Professional Educational Institutions (Regulation of Admissions and Fees) Act, 2015 (Mah. Act XXVIII of 2015);

(b) "Admission Reporting Centre" means a centre where the Candidate shall report for confirmation of admission by verification of documents and payment of fees;

(c) "All India Seats" means seats available to any eligible Indian National Candidate;

(d) "Application Form" means prescribed form filled up online by the Candidate for admission;

(e) "Autonomous Institution" means the institution to which autonomy is granted by the University Grants Commission;

(f) "CAP Seats" means the seats filled in through the centralized process of admission carried out by the Competent Authority;

(g) "Courses" means the full time Post Graduate Professional technical courses in Engineering and Technology, Pharmacy, Architecture, Hotel Management and Catering Technology, Management and Computer Applications;

(h) "Department" Means the Higher and Technical Education Department of Government of Maharashtra;

(i) "Eligible Candidates" means the candidates who are eligible for different professional courses as notified by the Government, from time to time under sub-section (*1*) of section 3 of the Act;

(j) "Facilitation Centre" means a Centre where the facilities like sale of application kits, filling online forms, verification of documents and grievances, etc., are provided;

(k) "Home University (HU)" means the university area as specified in sub-rule (*1*) of rule 5 herein;

(l) "HSC" means the Higher Secondary School Certificate (Standard XII) examination conducted by the Maharashtra State Board of Secondary and Higher Secondary Education or

its equivalent certificate awarded by recognized Board;

(m) "Institutional Quota" means seats available for admission to eligible Candidates at Institution level as declared by the Government or appropriate authority, from time to time;

(n) "*Inter-Se-Merit*" means the order of merit declared by the Competent Authority in respect of various classes/category of Candidates;

(o) "Minority Quota" means seats earmarked for the Minority Community Students from within the State, belonging to the Minority community to which the institution belongs;

(p) "Non-Autonomous Institution" means those institutions which are not 'Autonomous Institution';

(q) "Overseas Citizen of India (OCI)" means a candidate or a person registered as an Overseas Citizen of India as declared by the Central Government under section 7A of the Citizenship Act 1955 and includes Persons of Indian Origin (PIO);

Explanation : For the purposes of this clause, all the existing Persons of Indian Origin (PIO) cardholders registered under notification of the Government of India, Ministry of Home Affairs No. F. No. 26011/04/98- F. I, dated 19th August 2002 and shall now be deemed to be Overseas Citizen of India (OCI) card holders by virtue of Notification of Government of India, Ministry of Home Affairs, No. 25024/9/2014-F.I., dated 9th January, 2015;

(r) "OHU" means the area Outside Home University area;

(s) "Qualifying Examination" means examinations on the basis of which a Candidate becomes eligible for admission or its equivalent examination;

(t) "Sponsored Candidate" means the candidate having minimum of two years of full time work experience counted after the date of declaration of result of qualifying degree till the last date of receipt of application in a registered firm or company or industry or educational and/or research institute/any Government Department or Government Autonomous Organization in the relevant field in which admission is being sought;

(u) "SSC" means the Secondary School Certificate (Standard X) examination conducted by Maharashtra State Board of Secondary and Higher Secondary Education or its equivalent certificate awarded by a recognized Board;

(v) "Supernumerary Seats" means seats which are over and above the Sanctioned Intake approved by the appropriate authority and the Government, from time to time.

(2) Words and expressions used but not defined in these rules shall have the same meanings respectively assigned to them in the Act.

3. Invitation of Application. – (1) The Competent Authority shall invite Online Applications from Candidates for participating in CET and / or CAP for seeking admission to the Professional Courses for which State CET or alternative entrance examination is required for the academic year.

(2) The Competent Authority shall invite online applications in the prescribed form, from the eligible candidates for participating in Centralized Admission Process (CAP) for seeking admission to the post graduate Technical Courses, which are exempted as per provisions of the Act.

(3) The Competent Authority shall also invite online application form from the eligible candidates for participating in Centralised Admission Process (CAP) to the post graduate technical courses for which the entrance test is conducted by the appropriate authority under any Central Act and shall be applicable for seeking admission to such professional courses, as per the provisions of the Central Act, rules and regulations made thereunder.

(4) The Candidates seeking admissions to the professional courses for the seats provided in -

(a) rule 7(1),7(2), 7(3) and 7(5)(b) of these rules shall apply to the Competent Authority for admission through Centralized Admission Process(CAP),

(b) rule 7(4) and 7(5) (a) of these rules shall initially apply to the Competent Authority, for verification of documents and then to respective institute, to enable the institutions to give admissions to such eligible applicants on the basis of *Inter-Se-Merit*, as specified in rule 13.

(5) The Candidate should submit, along-with the application, the requisite certificates, as applicable in the necessary Proforma issued by the concerned competent authority.

4. Declaration of Medium, Pattern, Syllabus, Schedule, etc. of CET and CAP.-

(1) The Competent Authority shall, in relation to Common Entrance Test (CET), declare-

(a) Medium of CET;

(b) Pattern of CET;

(c) Mode of CET;

(d) Schedule of CET;

(e) Issue of Hall Ticket;

(f) Result of CET;

(g) Schedule of CAP, etc.,

(2) The Competent Authority shall also declare the Syllabus relating to CET in consultation with the Director of Technical Education.

(3) The Concerned Directorate shall publish the "Information Brochure"

5. Candidature Type.

(1) Maharashtra State Candidature .—

Type	Eligibility Criterion	Home University
A	(i) Candidates passing HSC or passing diploma in Engineering or Technology or Pharmacy and also Qualifying Examination from a recognized institution in Maharashtra State (ii) Candidate who is either Domicile of Maharashtra and/or is born in Maharashtra;	Place of passing of Qualifying Examination falling within the jurisdiction of the respective University area.
B	A Candidate who does not fall in Type A above, but who or whose father or mother is domiciled in the State of Maharashtra and possesses domicile certificate.	Place of domicile certificate issuing authority falling within the jurisdiction of the respective University area.
C	A Candidate who does not fall in either Type A or Type B but whose father or mother is an employee of the Government of India or Government of India Undertaking and who has been posted and reported to duty in Maharashtra State before the last date for submitting the Application Form for CAP.	Place of posting of father or mother of Candidate falling within the jurisdiction of the respective University area

Type	Eligibility Criterion	Home University
D	A Candidate who does not fall in any of the above Type A, Type B and Type C but whose father or mother is an employee or retired employee of the Government of Maharashtra or Government of Maharashtra Undertaking.	Place of posting of father or mother of Candidate or the place of settlement of the father or mother if retired or the place of last posting if deputed outside Maharashtra falling within the jurisdiction of the respective University area.
E	Candidates passing HSC or passing diploma in Engineering or Technology or Pharmacy and also Qualifying Examination from a recognized institution located in a disputed Maharashtra Karnataka Border area or from Maharashtra, residing in the disputed Maharashtra Karnataka Border area and whose mother tongue is Marathi.	Candidate shall be considered for the Outside Home University or State Level Seats.

(2) All India Candidature.-The Candidates having Indian Nationality are eligible under this category.

(3) Minority Candidature.-The Maharashtra domiciled Candidate belonging to a particular Linguistic or Religious Minority community from within the State and as notified by the Government are eligible under this category.

(4) NRI Candidature.- The Candidate who fulfills the conditions as defined in clause (n) of section 2 of the Act are eligible under this Category.

(5) Foreign Student or OCI or PIO Candidature.-The Foreign Student Candidates, as defined in clause (i) of section 2 of the Act, the Overseas Citizen of India (OCI) candidate, as defined in clause (q) of rule2 and Persons of Indian Origin (PIO) as defined in clause (o) of section 2 of the Act are eligible under this Category.

(6) Jammu and Kashmir Migrant Candidature.-

(a) The children of citizens, who are displaced from Jammu and Kashmir to any part of India from unsafe border area of Jammu and Kashmir to a relatively safer place in Jammu and Kashmir from 1990 onwards due to terrorist activities; or

(b) The children of officers belonging to Indian Administrative Services (IAS), Indian Police Services (IPS)or Indian Foreign Services (IFS)and children of staff belonging to military and paramilitary forces transferred to Jammu and Kashmir to combat terrorist activities and joined the post on or before the last date for submission of application for admission; or

(c) The children of staff and officers of Jammu and Kashmir police engaged in combating terrorism, are eligible under this category.

6. Sanctioned intake and Supernumerary Seats for various Courses.-(1) The sanctioned intake for First Year Post Graduate Degree courses and Direct Second Year (Lateral entry) Separate Division shall be as per the approval given by the authority which is competent for giving approval to respective courses and affiliation given by the respective affiliating University. For admission to Direct Second Year (Lateral Entry) of Post Graduate Courses, the number of seats available shall be calculated as given in *Schedule - II*.

(2) The supernumerary seats shall be available to the educational institutions as approved by the appropriate authority, from time to time.

7. Allocation of Seats.-The percentage of allocation of seats for various types of candidates in the Home University, Other than Home University and State Level shall be in accordance with the policy of the Government as specified in ***Schedule-I*** for First Year and ***Schedule –II*** for Direct Second Year of various post graduate Courses:

(1) Maharashtra State Candidature Seats.-The Candidates having Maharashtra State Candidature as specified in rule 5(1) of these rules, shall be eligible for these seats.

(2) All India Candidature Seats.-The Candidates having Candidature as given in rule 5(2) of these rules shall be eligible for these seats.

(3) Minority Quota Seats. -The Candidates having Candidature mentioned in rule 5(3) of these rules shall be eligible for these seats as specified in ***Schedule-I***and ***Schedule-II***. These seats shall be filled in accordance with the provisions of sub-section (*2*) of section 6 of the Act.

(4) Institutional Quota Seats. -(a) The Institution can admit Eligible Candidates as specified in ***Schedule –I*** *and* ***Schedule-II***, subject to following conditions,-

(i) The Candidates having Candidature mentioned in rule 5(1), 5(2), 5(3), 5(4) and 5(6) of these rules shall be eligible for these seats ;

(ii) The maximum 5% seats may be filled in from the NRI Candidates, if it is approved by the appropriate authority at the Institution level ;

(iii) The seats reserved for this NRI quota remains vacant, those vacant seats may be filled in by the Institution, from the Eligible Candidates of All India Candidature seats:

Provided that while filling of these vacant seats the preference shall be given to the Maharashtra State Candidature Candidates on the basis of *Inter-Se-Merit.*

(5) Supernumerary seats for, -

(a) OCI / PIO, Foreign Students and the children of Indian Workers in Gulf Countries Candidates. -(i)The Candidates having candidature as given in rule 5(5) of these rules and the children of Indian Workers in Gulf Countries shall be eligible for these supernumerary seats;

(ii) These seats shall be subject to the maximum of 15% of the Sanctioned Intake seats. Out of 15% seats, one third shall be reserved for the children of Indian Workers in Gulf Countries and two third seats shall be reserved for OCI / PIO or Foreign Student Candidates or as prescribed by the appropriate authority, from time to time ;

(iii) These seats shall be filled in by the institution on the basis of *Inter-Se-Merit* of Candidates as given in rule 8 of these rules.

(b) Jammu and Kashmir Migrant Candidature.— (i) The Candidates having Candidature as given in rule 5(6) of these rules shall be eligible for these seats;

(ii) The number of seats for this quota shall be as per the policy of the Government;

(iii) These seats shall be filled in by the Competent Authority.

8. Preparation of Merit List.— (1) Assignment of Merit Number.-All the eligible Candidates who have submitted Application Form on or before the last date specified for the submission of Application Form for Admission through CAP shall be assigned a merit number. The merit list shall be prepared on the basis of CET Score or on the basis of marks obtained at qualifying examination or any other criterion as specified in sub-rule (3) of this rule.

(2) Change of Marks due to verification.-If the marks in the qualifying examination are modified due to verification and the same is duly certified by the concerned Competent Authority or Board, the same shall be reported to the Competent Authority for admission through CAP or its designated representatives immediately. However, the effect of such change will be taken into consideration only for the subsequent round (s) of admission.

(3) Assignment of Merit Number for various Courses,-First Year Engineering and Technology, Pharmacy, Management, Architecture, Hotel Management and Catering Technology and First or Direct Second Year Computer Applications,-

(i) The merit list for the Candidates as per rule 5(1), 5(2), 5(3) and 5(6) of these rules, shall be prepared on the basis of marks or score secured by the Candidate in the CET conducted by the Competent Authority or marks or score secured in any other examination conducted by the concerned appropriate authority or marks secured in qualifying examination for the purpose of admission to these Courses :

Provided that, in case of tie, the relative merit of Candidates shall be resolved in the following order of preference and the methodology as specified below:-

(a) higher percentage of marks in HSC;

(b) higher percentage of marks in SSC;

(c) higher marks in Science subject in SSC;

(d) higher marks in Mathematics subject in SSC;

(e) higher marks in English in SSC.

(ii) The merit list for the NRI /OCI and Foreign Students Candidates stated at rule 5(4), 5(5) and Children of Indian workers in Gulf Countries shall be prepared on the basis of the percentage of marks in the Qualifying examination:

Provided that, in case of tie, the relative merit of Candidates shall be resolved in the following order of preference and the methodology as specified below:-

(a) higher percentage of marks in HSC;

(b) higher percentage of marks in SSC;

(c) higher marks in Science subject in SSC;

(d) higher marks in Mathematics subject in SSC;

(e) higher marks in English in SSC.

9. Centralised Admission Process (CAP).-(1) The Unaided Private Professional Education Institution shall admit Candidates through the Centralised Admission Process as referred in sub-section *(3)* of section 3 of the Act. The stages of CAP shall be as stated below:-

(a) Display or publishing of Information Brochure by the Competent Authority.

(b) Filling online Application Form by Candidate for participation in the Centralised Admission Process.

(c) Document verification at facilitation centre by the Candidate in person.

(d) Display or publishing of provisional merit lists, submission of grievances, if any, and display or publishing of final merit lists.

(e) Display of available Category wise Seats (Seat Matrix) for CAP Round I.

(f) Filling up and confirmation of online option form having preferences of Courses and Institutions before CAP Round I. Candidates may fill in choices of Institutes and Courses in decreasing order of their preference as specified by Competent Authority. The option form once confirmed shall be considered for allotment in CAP Round I.

(g) Display of provisional allotment of CAP Round I indicating allotted institute and Course.

(2) During the CAP, before accepting the allotted seat a Candidate can opt to 'Freeze', 'Slide' or 'Float' the choice of academic program for subsequent round(s), if any, of seat allocation, as provided below:-

(a) ***Freeze:*** Candidates accept the offered seat and they do not want to participate in any further rounds of seat allocation. Such Candidates will not be considered in subsequent rounds of admission;

(b) ***Slide:*** Candidates accept the offered seat and indicate that, if admission to the academic program of higher preference is offered within the same Institution, they will accept it. Such Candidates will be considered in subsequent rounds of admission;

(c) ***Float:*** Candidates accept the offered seat and indicate that, if admission to an academic program of higher preference in any Institution is offered, they will accept it. Else, they will continue with the currently accepted academic program. Such Candidates will be considered in subsequent rounds of admission;

(d) For Candidates who choose the Float or Slide option, and secures a seat of his choice of higher preference, then it would automatically result in the forfeiture of the seat accepted by the Candidate in the earlier round;

(e) Slide and Float options will not be available to a Candidate who is offered admission to his first choice.

(3) Conduct of CAP Round-II and III-(a) The seats available for Round II and III shall be published on the website. The Candidates are allowed to fill in or edit the already filled online option form. The seats to be allotted during the course of these rounds shall be subject to following conditions :—

(i) Before start of these rounds, the Candidates can change their seat acceptance option from Slide or Float to Freeze or vice-versa by submitting an application at Admission Reporting Center(ARC) where he has confirmed his admission by paying the seat acceptance Fee;

(ii) Candidates who have not been allotted any seat in any of the previous rounds or who did not participate (failure of filling option form)in previous round or those who have taken and cancelled their admission in the earlier rounds or rejected seat and those who have selected Freeze option in earlier rounds but are desirous of changing it to Float or Slide are eligible to participate in these rounds;

(iii) Candidates who have opted for Float and Slide and also applying for these rounds shall not fill in the allotted institution in their choice list, it will be added by the software at the end of the list. Once the upward allotment is made, then the earlier allotment automatically stands cancelled;

(iv) Slide or Float options are not available for the seats allotted in Round-III.

(b) Reporting and accepting the offered seat will be as per the allotment by the Candidate at Admission Reporting Centre.

(4) Reporting and confirmation of admission.- After final CAP Round, the Candidate shall report to the institution allotted to them and confirm his admission in institution.

10. ***CAP allotment stages and process of allotment.-***Allotment of seats under CAP shall be made in the following manner:-

(1) Maharashtra State Candidature Candidate.-The stages of computerised allotment are as follows :-

Stage –I : *For all the Candidates.***-**

(a) All the Candidates (Open, Reserved) belonging to various categories shall be considered for allotment as per their *Inter-Se-Merit*.

(b) Backward Class Category Candidates shall be considered for allotment in Open Category seat by virtue of their *Inter-Se-Merit* or in their respective Category of reservation, if Open Category seats are not available at their merit.

(c) SBC Category Candidates shall be considered for allotment in Open Category by virtue of their merit and in case of SBC Candidates who were in Backward Class prior to their inclusion in SBC Category shall be considered in their original Backward Class Category.

(d) Persons with Disability Category Candidates shall be considered for allotment for the seats reserved for them otherwise in Open Category as per their *Inter-Se-Merit* if the seats reserved for them are not available at their merit.

(e) For Engineering and Technology and Pharmacy Courses Sponsored or Non-sponsored Candidates shall be considered for allotment as per *Inter-Se-Merit*.

(f) If a seat is available for a candidate in more than one category, then the seat allotment shall be done in the sequence as given below :—

(i) Seat for Ladies,

(ii) Seat for persons with Disability candidates,

(iii) Seat for Sponsored Category.

Stage –II : *For SBC Category Candidates.* -If the Backward Class Category seats remain vacant, such seats shall be considered for allotment to the Candidates of SBC Category, limited to the extent of 2% seats.

Stage –III : *For respective groups of Backward Class Category Candidates.*-If the seats remain vacant in the respective group of following Categories, such seats shall be considered for allotment to the Candidates from within the respective group.—

Group 1: (i) Scheduled Castes and Scheduled Castes converted to Buddhism (SC),

(ii) Scheduled Tribes including those living outside the specified areas (ST).

Group 2: (i) VimuktaJatis/De- Notified Tribes (VJ/DT) NT(A),

(ii) Nomadic Tribes 1 (NT-B).

Group 3: (i) Nomadic Tribes 2 (NT-C),

(ii) Nomadic Tribes 3 (NT-D),

(iii) Other Backward Class (OBC).

Explanation .- For Group 1, if the seats remain vacant in ST Category due to non-availability of its Candidates, such seats shall be considered for allotment to the Candidates belonging to the SC Category or vice versa.

Stage-IV : *For all Backward Class Category Candidates.*-If the seats reserved for Backward Class Category Candidate remains vacant, such seats shall be considered for allotment to the Candidates of any Backward Class Category.

Stage –V: *For Persons with Disability Candidates.*—If the seats reserved for Persons with Disability remains vacant, such seats shall be considered for allotment to any Persons with Disability Candidates.

Stage –VI: *For all Candidates (without any type of Reservation).*—The seats shall be considered for allotment to all the Candidates based on *Inter-Se-Merit*.

Stage –VII: *For all Candidates (without any Candidature Type).*—The seats remaining vacant shall be allotted to the All India Candidates.

(2) All India Seats.— The allotment to these seats shall be done through CAP on the basis of score of CET or as specified by the appropriate authority,—

(*a*) **First Year Management**,— Percentile score Common Admission Test conducted by Indian Institute of Management (CAT) and Common Management Aptitude Test Conducted by All India Council for Technical Education (CMAT) and if the seats remain vacant then on the basis of CET score:

Provided that for academic year 2017-18, on the basis of percentile score of CET conducted by the Competent Authority, Graduate Management Aptitude Test Conducted by Graduate Management Admission Council, United State of America (GMAT), Common Admission Test conducted by Indian Institute of Management (CAT), Management Aptitude Test Conducted by All India Management Association (MAT), entrance Test for Management Admissions conducted by The Association of Indian Management Schools (ATMA), Xavier Aptitude Test conducted by Xavier School of Management, Jamshedpur (XAT) and Common Management Aptitude Test Conducted by All India Council for Technical Education (CMAT):

(*b*) First Year Pharmacy,— Graduate Pharmacy Aptitude Test (GPAT) Score conducted by All India Council for Technical Education;

(*c*) First Year Architecture,— CET Score;

(*d*) First or Direct Second Year Computer Applications,— CET Score;

(*e*) First Year Hotel Management and Catering Technology,— CET score.

All these seats are treated as "General Category" seats and no reservation is provided in these seats for Candidates of Backward Class Category, Persons with Disability, etc.

(3) Minority Quota Seats.—The stages of computerised allotment are as follows,—

Stage–I: The seats under minority quota in the minority institution linguistic or religious) shall be allotted to the respective minority candidates. For Engineering and Technology and Pharmacy Courses, the sponsored and non-sponsored candidates seats to be allotted to the respective candidates and if, seats remain vacant, it shall be allotted on the basis of inter-se-merit.

Stage–II: If the seats remain vacant, they shall be allotted to the Maharashtra State candidature Candidates.

Stage–III: Further, if the seats remain vacant, they shall be allotted to the All India candidature Candidates.

(4) For Jammu and Kashmir Migrant Candidature Candidates.—The Supernumerary seats for Jammu and Kashmir Migrant Candidature candidates shall be allotted to the eligible candidates as in 5(6) on the basis of *Inter-Se-Merit* in the Entrance test conducted by the appropriate authority or in the manner as prescribed by the appropriate authority, further if seats remain vacant then the seats shall be allotted to the Jammu and Kashmir Migrant Candidature candidates on the basis of CET conducted by the Competent Authority

11. Allotment of seats by CAP Rounds I, II and III.—

(1) CAP Round I, II, and III shall be conducted by computerized allotment.

(2) In CAP Round I.—

(a) for Minority Institutions, the allotment shall be given to the candidates as per following preference,—

(i) Stage I of sub-rule (3) of rule 10,

(ii) Stage I of sub-rule (1) of rule 10,

(iii) Sub-rule (2) of rule 10;

(b) for other than Minority Institutions, the allotment shall be given to the candidates as per following preference,—

(i) Stage I of sub-rule (1) of rule 10;

(ii) Sub-rule (2) of rule 10 of these rules.

(3) In CAP Round II.—

(a) for Minority Institutions, the allotment shall be given to the candidates as per following preference,—

(i) Stage I of sub-rule (3) of rule 10,

(ii) Stages I to IV of sub-rule (1) of rule 10,

(iii) Stage II of sub-rule (3) of rule 10,

(iv) Sub-rule (2) of rule 10,

(v) Stage III of sub-rule (3) of rule 10 of these rules;

(b) for other than Minority Institutions, the allotment shall be given to the candidates as per following preference,—

(i) Stages I to IV of sub-rule (1) of rule 10;

(ii) Sub-rule (2) of rule 10 of these rules.

(4) In CAP Round III.-—

(a) for Minority Institutions, the allotment shall be given to the candidates as per following preference,—

(i) Stage I of sub-rule (3) of rule 10,

(ii) Stages I to VII of sub-rule (1) of rule 10,

(iii) Stage II of sub-rule (3) of rule 10,

(iv) Sub-rule (2) of rule 10,

(v) Stage III of sub-rule (3) of rule 10;

(b) for other than Minority Institutions, the allotment shall be given to the candidates as per following preference,—

(i) Stages I to VII of sub-rule (1) of rule 10;

(ii) Sub-rule (2) of rule 10 of these rules.

(5) If the seat remains vacant due to non-allotment and non-reporting, such seat will be considered for allotment in subsequent round.

(6) Every stage in CAP Round I, II and III shall be executed with HU and OHU tag and if the seats remain vacant then the same stage shall be executed without HU and OHU tag. If further seats remain vacant for any reason in 7(1), 7(2) and 7(3) of these rules they shall be considered for allotment to all the candidates as in 5(1), 5(2) and 5(3) irrespective of the seat type on the basis of Inter-Se-Merit.

12. General provisions.—

(a) Allotment in CAP Round-I, II and III of Home University Seats, Other than Home University seats and State Level Seats will be carried out as per *Inter-Se-Merit* of Candidates having Maharashtra State Candidature. The Seats will be allotted to Candidates as per *Inter-Se-Merit*, options filled and seats available at that point of time in the stage of CAP Round-I, II, and III

(b) All Candidates eligible for a particular stage of allotment will be considered for allotment of a seat in that stage, even if they have been allotted or not allotted a seat in the previous stage.

(c) During the allotment of any stage, the Candidate may get upward shift in the allotment with reference to the options filled by the Candidate according to availability of seats at that point of time.

(d) There shall not be any reservation under different categories in an Unaided Professional Educational Institution, for allocation of seats stated in rule 7(2), 7(3), 7(4) and 7(5) of these rules as well as in Sponsored Category seats.

(e) All reserved Category Candidates (including SBC in their original Category) shall be considered for allotment in all stages.

(f) Due to upward shifts, the seats falling vacant shall be considered for allotment in further iterations of the same stage as per the provisions of that stage of allotment.

(g) Allotment against the first available option in the order of preference filled in shall be retained as final allotment.

(h) The allotment list displayed on website will show the provisional allotment offered to the Candidates. No personal communication or allotment letters in this regard shall be issued to the Candidates.

(i) A Candidate who has been allotted a seat shall download the "Provisional Seat Allotment Letter". At the time of seat acceptance Candidate has to pay a demand draft in favour of Competent Authority at an Admission Reporting Centre. Seat will be confirmed by the Reporting Centre after verification of the original documents and ensuring that the Candidate meets all the eligibility norms. The centre in-charge shall issue the Online Receipt of acceptance.

(j) The Seat Acceptance Fee shall be Rs. 5,000 for Candidates of General Category, VJ/DT, NT, SBC/OBC Category and Rs.1,000 for SC, ST Category Candidates. This fee shall be transferred electronically to the bank account of the institution, after deducting Rs. 1,000 towards processing fee, if the Candidate reports to the institution after completion of CAP process which shall be adjusted towards fees to be paid by the Candidate to the institution. On cancellation of admission before reporting to the institution at ARC, the amount shall be refunded electronically to the candidate, after deduction of Rs. 1,000 towards processing charges.

(k) Failure to report in person for seat acceptance will be considered as if the Candidate has rejected the offer.

(l) Allotted Seat will be cancelled if, at any time, any of the document or certificate is found to be invalid or fraudulent and/or the Candidate does not meet the eligibility norms.

(m) Candidates who want to reject the allocated seat can do so by not remitting the seat acceptance fee at the Reporting Centre. Candidates who reject allocated seat shall be considered for admission in subsequent rounds only if they submit fresh option form for subsequent round of admission as per schedule.

(n) The seat acceptance fee paid by the candidate shall be forfeited if the Candidate fails to report to the institute after reporting to the ARC.

13. Admissions in Institutional Quota and vacant seats after CAP.—The Director or Principal of the institution shall carry out the admissions for these seats in the following manner.—

(a) Admissions shall be made in a transparent manner and strictly as per the *Inter-Se-Merit* of the Candidates who have applied to Competent Authority for verification of documents and then to the Institution.

(b) Information brochure or prospectus of the Institution which specifies rules of admission should be published well before the commencement of the process of admission. All the information in the brochures should also be displayed on the Institution's website.

(c) Institution shall invite applications by notifying schedule of admission and the number of seats in each course to be filled by the institution, by advertisement on the website of the institution and also on the website of the Competent Authority by paying charges as decided by the Competent Authority.

(d) Aspiring Candidates fulfilling the eligibility criteria as notified by the Government and specified by the appropriate authority, from time to time, shall apply to the Principal or Director of the respective institution for admission at the Institution level as provided in rule 3(4)(b) and shall be filled on the basis of *Inter-Se-Merit* prepared by following the procedure specified in rule 8(3) of these rules.

(e) The institution shall display the *Inter-Se-Merit* lists of the Candidates to be filled in at the institution level, in the Institutional Quota and Supernumerary Quota of OCI / PIO, Foreign National, Children's of Indian workers in Gulf Countries along with the vacant seats after CAP, on the notice board and shall publish the same on the website of the institution.

(f) The Minority or Non-Minority institution intending to surrender the Institutional Quota (in part or full) of specified courses to the CAP shall communicate two days before the display of seat matrix of each CAP Round and the same shall be allotted as per the rules of CAP.

(g) All the admissions and cancellations shall be updated immediately through online system.

(h) If any CAP seat becomes vacant after the CAP Rounds then the same shall be filled in by the Candidate from the same Category for which it was earmarked during the CAP. Further if the seats remain vacant then the seats shall be filled on the basis of *Inter-Se-Merit* of the applicant.

14. Approval of Merit List and the Admitted Candidates List.— (1) After completion of Admission process every Unaided Private Professional Educational Institution shall submit the Admission- approval proposal to the Director Technical Education and the Admission Regulating Authority in accordance with the provisions of sub-section (*5*) of the section 9 of the Act.

(2) The Admission-approval proposal shall include the list of all Candidates admitted which shall have the quota, Candidature Type, Reservation, Qualification Marks, etc., as well as, the required documents of the Candidates admitted at institution level.

(3) If a minority institution fails to admit minimum fifty-one percent of its sanctioned intake from the persons belonging to the concerned minority, for period of three consecutive years the Competent Authority shall inform the Department accordingly. The Department shall forward such cases along with observations to the Minorities Development Department as per provisions of sub-section (*2*) of section 6 of the Act.

15. Refund of fees after cancellation of admission by Institutions.—

(*a*) The Candidate shall apply online for cancellation and submit duly signed copy of system generated application for cancellation of admission to the institution.

(*b*) After receiving duly signed admission cancellation request letter from the Candidate as per the schedule published by the Competent Authority, the institution shall cancel the admission immediately and generate online acknowledgement of cancellation of admission through institution login and issue a signed copy to the Candidate.

(c) The refund of fees before cut-off date of the admissions declared by the Competent Authority, shall be made within two days i.e. total fee minus the processing charges of Rs. 1,000, or refund rule shall be as per the guidelines of the appropriate authorities or the State Government as the case may be.

(d) If the admission is cancelled after the cut-off date of the admission declared by the Competent Authority, there shall be no refund except the Security Deposit and Caution Money Deposit.

(e) No institution, who has in its possession or custody, of any document in the form of certificates of degree, diploma or any other award or other document deposited with it by a person for the purpose of seeking admission in such institution, shall refuse to return such degree, certificate award or other document with a view to induce or compel such person to pay any fee or fees in respect of any course or program of study which such person does not intend to pursue or avail any facility in such institution.

SCHEDULE –I

(*see* rules 6 and7)

A. Allocation of seats within Sanctioned Intake

Sr. No.	Type of Institution	No. of Seats- as % of Sanctioned Intake			
		CAP Seats			Institution Quota
		Maharashtra State (M.S.) Candidates	All India Seats	Minority Quota	(including 5% Quota for NRI if applicable)
For Engineering and Technology, Pharmacy, Hotel Management and Catering Technology Courses					
1	Unaided Private Professional Educational Institutions (excluding minority Institutions)	80% (60 % for Non-Sponsored Seats and 20 % for Sponsored Seats)		Nil	20% (15% for Non-Sponsored Seats and 5% for Sponsored Seats)
2	Unaided Minority Educational Institutions	75 % of M.S. Seats$#* for Non Sponsored, 25 % of M.S. Seats$#* for Sponsored		Minimum 51%@	20% (15% for Non-Sponsored Seats and 5% for Sponsored Seats)
	For Architecture Courses				
3	Unaided Private Professional Educational Institutions (excluding minority Institutions)	80%		Nil	20%
4	Unaided Minority Educational Institutions	100% of M.S. Seats#		Minimum 51%@	20%

	For Management Courses				
5	Unaided Private Professional Educational Institutions (excluding minority Institutions)	**Autonomous** - 65% (State Level) **Non Autonomous**- 45.5 % for HU, 19.5 % for OHU	15%	Nil	20%
6	Unaided Minority Educational Institutions	**Autonomous*** -100% of M.S. Seats$ (State Level) **Non Autonomous***- 70 % of M.S. Seats$ for HU, 30 % of M.S. Seats$ OHU	15% of Seats under CAP#	Minimum 51%@	20%
	For First Year Computer Application				
7	Unaided Private Professional Educational Institutions (excluding minority Institutions)	45.5 % for HU, 19.5 % for OHU	15%	Nil	20%
8	Unaided Minority Educational Institutions	70 % of M.S. Seats$* for HU, 30 % of M.S. Seats$* for OHU	15% of Seats under CAP#	Minimum 51%@	20%
	Direct Admission to Second Year of Computer Application				
9	Unaided Private Professional Educational Institutions (excluding minority institutions)	56 % for HU, 24 % for OHU	Nil	Nil	20%
10	Unaided Minority Educational Institutions	70 % of M.S. Seats$* for HU, 30 % of M.S. Seats$* for OHU	Nil	Minimum 51%@	20%

CAP Seats = Sanctioned Intake – Institutional Quota

CAP seats excluding Minority Quota

$ M.S. Seats = CAP Seats – (All India Seats + Minority Quota)

%- Percentage

* The seats excluding the Minority Quota and the Institutional Quota shall be filled in the stipulated percentage from the Maharashtra Candidature Candidate and All India Candidature Candidate.

@These are the minimum percentage of seats to be filled in the Minority Institution through CAP, this may be extended up to 100%. However before commencement of the CAP, such Institution shall declare and inform to the Competent Authority, the maximum percentage of minority quota to be filled in their institution.

B. Allocation of Supernumerary Seats

(1) Jammu and Kashmir Migrant Candidates to be filled by Competent Authority- The number of seats for this quota shall be as per the policy of the Government.

(2) OCI/PIO, Foreign Students and the children of Indian Workers in Gulf Countries Candidates to be filled by Institution - 15% of the Sanctioned Intake seats or as prescribed by the appropriate authority, from time to time (if applicable).

SCHEDULE –II

(For Direct Second Year Admission)

(*See* rule 6 and 7)

The distribution of seats available shall be notified on the website before submission of option form of Centralised Admission Process (CAP).

(i) Lateral Entry Seats: 20% of Sanctioned Intake, which will be over and above, Supernumerary to the approved Intake.

(ii) Vacant Seats: Theseats remaining vacant within Sanctioned Intake shall be the total intake of a particular branch less the admissions in the same branch/ shift during previous year.

(iii) Separate Division in Direct Second Year: These Seats shall be as sanctioned All India Council for Technical Education.

Seat Distribution for Direct Second Year

Sr. No.	Type of Institution	No. of Seats as % of Sanctioned Intake or (Lateral Entry Seats + Vacant Seats)			Institute level quota
		General Seats	Minority Quota	All India Quota	
1	Unaided Private Professional Educational Institutions (excluding minority Institutions)	100% of (Lateral Entry Seats + Vacant Seats)	Nil	Nil	Nil
		Separate Division- 65%	Nil	15%	20%
2	Unaided Minority Educational Institutions	(Lateral Entry Seats + Vacant Seats- Minority Quota)	Minimum 51%	Nil	Nil
		Separate Division : 85% of Seats under CAP #	Minimum 51%@	15% of Seats under CAP #	20%

CAP Seats = Sanctioned Intake – Institutional Quota

CAP seats excluding Minority Quota

@These are the minimum percentage of seats to be filled in the Minority Institution through CAP, this may be extended up to 100%. However before commencement of the CAP, such Institution shall declare and inform to the Competent Authority, the maximum percentage of minority quota to be filled in their institution.

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

DR. KIRAN PATIL,
Deputy Secretary to Government.

ON BEHALF OF GOVERNMENT PRINTING, STATIONERY AND PUBLICATION, PRINTED AND PUBLISHED BY SHRI PARSHURAM JAGANNATH GOSAVI, PRINTED AT GOVERNMENT CENTRAL PRESS, 21-A, NETAJI SUBHASH ROAD, CHARNI ROAD, MUMBAI 400 004 AND PUBLISHED AT DIRECTORATE OF GOVERNMENT PRINTING, STATIONERY AND PUBLICATION, 21-A, NETAJI SUBHASH ROAD, CHARNI ROAD, MUMBAI 400 004, EDITOR : SHRI PARSHURAM JAGANNATH GOSAVI.